Kemenesaljai Digitális Könyvtár
2016.06.08. 11:27

Kelemen István–Nemes András

A celldömölki barokk monostorépület története és műemléki kutatása

A celldömölki apátsági székház (kolostor, rendház, klastrom) történetével korábban már foglalkozott Pacher Donát (1853–1915) bencés szerzetes, akinek nagyszabású műve az apátság történetéről[1] több későbbi feldolgozás alapja lett.[2] Az apátság 1802–1950 közötti történetét legújabban Boros Zoltán kutatta.[3] Az épületre vonatkozó legtöbb forrás Pannonhalmán, a Főapátsági Levéltárban található. A celldömölki apátság irattainak zöme 1945-ben elpusztult, szerencsére az apáti naplók Pannonhalmára kerültek.[4] A 2013-ban végzett műemléki kutatás, majd ezt a jövőben követő helyreállítás az épület történetének ismételt kutatását tette szükségessé. Az eddig még ismeretlen levéltári források és a műemléki kutatások új adatokat szolgáltattak a monostorról *(1. kép)*.

I. Építéstörténet

1. Előzmények

A 13. században alapított dömölki (Pórdömölk, Egyházasdömölk) bencés apátság a török időkben elpusztult. A késő középkorban látogatott búcsújáróhely csodatévő kegyszobrát a csallóközi bencés birtokra, Dénesdre (ma: Dunajská Lužna,

1 PRT XII. A.
2 Az újabbak közül: Nagy (1996), Kelényi (2004), Soós–Soósné (2012).
3 Boros (2012), Boros (2013).
4 PFL DAL. Itt mondunk köszönetet Boros Zoltán levéltárosnak a kutatás során nyújtott segítségéért.

Szlovákia) menekítették.[5] Az „éledés időszaka" 1720-ban kezdődött. Az apátság restaurációja és együttal a kiscelli búcsújáróhely megalapítása a csehországi születésű Koptik Odó (1692–1755) érdeme.[6] Koptikot 1739 elején nevezte ki dömölki apátnak Sajghó Benedek pannonhalmi főapát (1722–1768). Az új apát Mariazellből az ottani kegyszobor másolatával érkezett Dömölkre. A szobor számára még abban az évben egy kis deszkakápolnát emeltetett. 1745-ben gr. Zichy Ferenc győri püspök (1743–1783) a szobrot előbb csodatevőnek nyilvánította, majd elrendelte nyilvános tiszteletre való kitételét.[7] A mai kegytemplom Koptik irányításával 1747–1748-ban készült el Nagyboldogasszony tiszteletére,[8] de csak 1780-ban szentelte fel Szily János szombathelyi püspök (1777–1799).[9]

1. kép. A monostorépület 2014-ben. Fotó: Kelemen István

5 SILL (2008), NÁDASDY (1992).
6 Koptikról: TÜSKÉS–KNAPP (1995).
7 PRT XII. A 118, 122–124, 214–230.
8 SERFŐZŐ Szabolcs szerint a „a mariazelli zarándoktemplom egészének replikájaként foghatjuk fel az 1747–1760 között felépült celldömölki zarándoktemplomot". SERFŐZŐ (2005), 264.
9 PRT XII. A 305.

2. A monostor felépítése

Koptik már 1739. júliusi, Sajghó főapáthoz írt levelében arról a tervéről írt, hogy a régi, középkori kis apátsági templom és az annak tetején kialakított szűk, kétszobás lakórész helyett új templomot és monostort építtet. Leveléhez mellékelte az új épületegyüttes alaprajzát, melyet valószínűleg egy vele Dömölkre érkező salzburgi mester készített. A főapát támogatásának hiányában a terv megvalósítását el kellett halasztania.[10] Koptik osztrák és délnémet apátságokra jellemző koncepcióját egy 1752 körül készült rézmetszet és egy 1750 körüli szentkép (Thomas Bohacz) szemlélteti. Kelényi György szerint a rézmetszeten látható állapot részben ideáltervet mutat, melyből csak a háromtornyos (később kéttornyosra átépített) templom valósult meg. A mai rendház kissé délebbre épült meg, nyilván azért, mert a zarándokoknak megfelelő szabad teret kívántak biztosítani.[11]

1746-ban Koptik a mai épülettől északkeleti, a templomtól északnyugati irányban egy egyszerű házat építtetett monostor céljára.[12] 1747-ben elkészült a hatvanszobás vendégház is.[13] A hagyomány szerinti egyszerű faház másfél évtized után tönkrement, ezért új épületet kellett emelni. Elkészült a terv, de azt nem tudni, kinek a műve. Rövidesen megkezdték az építőanyag beszerzését és összehordását. Az új apátsági épületről az 1758. évi számadások tudósítanak első ízben, hiszen az új monostor számára kő kivájására és szállítására („in eruitionem et convectionem lapidum pro novo monasterio") történtek kiadások. 1759-ben vasra és kövekre („pro ferro ac lapidibus ad structuram nova monasterii"), 1760-ban pedig alapozásra („in fundamentum novi monasterii") költöttek. Az építkezések során a középkori monostor romjait is felhasználták: „Ex veteris monasterii lapidibus strui coepit, per Emericum Mákóczy circa annum 1770. terminata."[14]

A munkálatok menetéről a templom protokolluma tudósít *(Függelék, 1. sz.)*.[15] Az építkezést 1760 tavaszán kezdték meg, Vajda Sámuel jószágkormányzó *(administrator)* március 14-én tette le az épület alapkövét. A munkálatokat utóda, Mákóczy Imre folytatta. 1763. október 5-én, Szent Placid és vértanútársai ünnepén helyezték fel ünnepélyes körülmények között – harangzúgás, trombita- és dobszó közepette – a főbejárat homlokzatára az egymázsányi tömegű,[16] aranyozott kettős keresztet. Az épületbelső lassan készült el. 1763-ban csak négy földszinti és ugyanennyi emeleti szoba (cella) került lakható állapotba. (Ez minden bizonnyal az északi oldalról a kapuig húzódó helyiségeket jelentette, valamint a

10 PRT XII. A 125–127. Kelényi (2004), 251–253. A tervrajzok képével.
11 Kelényi (2004), 255–256.
12 PRT XII. A 296.
13 PRT XII. A 242–243.
14 PRT XII. A 296–297.
15 PFL DAL, fasc. 3. nr. 9. Protocollum ecclesiae Dömölkiensis. Lásd még: PRT XII. A 297.
16 1 régi magyar mázsa = 56 kg.

mögöttük elhelyezkedő folyosót.) A három földszinti lakást október 17-én foglalta el három rendtárs, a negyedik helyiséget – melyet eredetileg a vendégeknek szántak – ideiglenesen étkezőnek használták. Az első ebédet szintén október 17-én fogyasztották el itt, másnap pedig, Szent Lukács evangélista ünnepén az első vacsorát. 1764-ben előrehaladtak a munkálatok: június 30-án helyezték el a bejárat fölé a Nagyboldogasszony köszobrát. (Az építés éveként a bejárat fölé is az 1764-es évszám került.) Október végén két újabb, november 19-én pedig további egy rendtag költözhetett be az új épületbe, a krónikás pedig abbéli reményének adott hangot, hogy 1765-re valamennyi rendtárs átjöhet. A belső építkezési munkálatokkal 1770-re végeztek. Az épületet eredetileg mind a négy oldalon emeletesnek szánták, de a nyugati szárny egy része és az egész északi oldal földszintes maradt és gazdasági célokat szolgált. A monostort – ahogy azt az 1787. évi összeírásnál látni fogjuk – a kortársak is befejezetlennek tartották. Azóta is torzóként áll. A teljes kiépítési tervről a templom Tárházának boltozatán fennmaradt falkép tájékoztat bennünket *(2. kép)*.[17] Zárt udvaros, egyemeletes épületet látunk, melynek keleti és déli oldalán a középtengelyben kis kiülésű rizalit ugrik előre, mindkettőt timpanon koronázza. A monostor nyugati szárnyának udvari oldalán, a földszinten öt, félkörív záródású árkádívet figyelhetünk meg. Egy árkádív két ablaktengelynek felel meg az emeleti ablakok sorában. A középső ív talán kicsivel magasabb a szomszédosaknál. Ez lett volna a tervezett kapu, melyen nyugat felől kocsival vagy szekérrel is be lehetett volna jutni az épület udvarára. Ezekből az árkádívekből csak egy épült meg, a déli. Ezt követően az építkezés félbemaradt. Az árkádívek pontosabb funkciójáról nem tudunk. A festményen az nem látszik, hogy a nyugati homlokzat középtengelyébe is terveztek rizalitot, ezt csak a falcsorbázat bizonyítja a nyugati homlokzaton a délről számított negyedik ablak után. A homlokzati falból nyugatra forduló falcsorbázat a homlokzatra derékszögben építendő falra utal. Az épület keleti és nyugati homlokzata ezzel szimmetrikus lett volna. Az már csak feltételezés, hogy az északi homlokzatra is tervezhettek egy ilyen rizalitot. A festményen ez sem látszik. A kor építési kultúrája és a szimmetriára törekvés viszont az ilyen épületeknél megszokott volt. Ezért is élünk a hipotézis lehetőségével. Az északi szárnyon – a festmény szerint – nem lettek volna árkádívek. A földszinten is folyosós, ablakos rendszer lett volna, mint ahogy az a keleti és déli szárnyban ki is épült. A keleti szárny északi végének udvari homlokzatán feltárt falcsorbázatok is ezt bizonyítják. A kép festője bizonyára ismerte az azóta elkallódott vagy lappangó tervet, hiszen másképpen nem festhette volna meg ilyen pontosan az épületet.

17 KELÉNYI (2004), 252–253, 257.

2. kép. A kiscelli bencés monostor tervezett állapota a templom Tárházának boltvállán. 1750 után, ismeretlen festő. Fotó: Nemes András

Az épületet nagy szakértelemmel, technikai tudással készítették. Erre a számos helyen előforduló teherhárító ívek is utalnak. A nyílások fölött a teherkiváltást alaposan biztosították. (Lásd a pincelejáró fölötti teherhárító ív, vagy a refektórium fölötti helyiségek kiváltó ívei.) A földszinten a fiókos boltozatok középső boltválla alá is készítettek ilyen terhelosztókat. Így fordulhatott elő, hogy egy évszázaddal később a faltengelyben ajtót nyithattak az ív alatt.

Még a 18. században, a feloszlatás előtt készülhettek a falképek a földszinti kápolnában, az északkeleti sarokban, valamint az apát szalonjában és előszobájában.[18]

Pachernek a meglévő források alapján nem sikerült kideritenie, mennyibe került az építkezés, mert a számadások csak egyes évekről maradtak meg: 1760-ban (az alapáson kívül, áprilistól kezdve) 1690 Ft 66 dénárt, 1761-ben 2558 Ft 47 1/2 d-t költöttek.[19] Azóta sikerült kideríteni, hogy az építkezésre *(in aedificia)*

18 FGyÖSzKT 25242. szám. Restaurálási dokumentáció. A celldömölki Tanácsháza, volt bencés kolostor falfestményeinek restaurálási munkálatairól, 1986. A restaurátorcsapat: Bán Beatrix, Faragó Ferenc, Fáblán Pál, Laurentzy Mária, Mulasicsné Nagy Éva.

19 PRT XII. A 298.

1768-ban 1859 Ft 58 krajcárt, 1769-ben 2803 Ft 47 kr-t, 1770-ben 586 Ft 40 kr-t fizettek ki.[20]

3. A bencés rend feloszlatása

1786. november 16-án II. József feloszlatta a bencés rendet, megszüntette a Pannonhalmi Főapátságot. Kiscellen 1787. január 24-én hirdették ki a feloszlatóbiztosok a királyi rendeletet.[21] A biztosok két vármegyei tanúval és mások jelenlétében először a monostor pincéjét inventálták, ahol 22 vas- és 14 faabroncsos hordóban összesen 483 ½ akó ságit, somlóit és tihanyi bort találtak. A pince után az ebédlőt, a konyhát, a belőle nyíló helyiséget és éléstárt, majd az emeleti 13 vendégszobát és a könyvtárt járták végig, végül pedig számba vették a pince és a pincetorok ingóságait. Az összeírás és a vagyonbecslés egyébként kiterjedt a monostor és az ahhoz tartozó épületek és gazdaság terményeire, állatállományára és berendezési tárgyaira. A vonatkozó leltárt április 15-én készítették el.[22] Az apátsági épület ingóságait 114–520. és 711. sorszám alatt, azaz 408 tételben vették nyilvántartásba. A német nyelvű jegyzőkönyv vonatkozó részlete alább olvasható. A tárgyak sorszámát és darab szerinti becsértékét nem közöljük, csak darabszámát és azok teljes értékét (*Függelék, 2. sz.*).

Március 20-án írták össze a monostor ezüstjét: 6 pár kést, egy nagy evőkanalat és 21 rendes kanalat, összesen: 68 Ft 45 kr értékben. Tételesen: „6 paar Silberne Messer, wägen 15 Loth[23] […]" „1 Großer Silberner Vorleg Löfel, 9 Loth wägend […]" és „21 St[üc]k ord[inar]i Eß-Löfel, 68 Loth wägend […]".[24] Az ezüsttárgyakat a kiscelli sóhivatalon keresztül a budai Magyar Királyi Helytartótanácshoz küldték.[25]

Február 22-én a bizottság a becsüsökkel Nemes Gáspár apát, a hét misés rendtárs és Feszt György laikus fráter celláját nézte meg.[26] Az apáti lakosztály három szobából állt. A cellákban összeírt könyvek tételes ismertetésével nem foglalko-

20 PFL DAL, fasc. 3. nr. 2. Számadások.

21 PRT XII. A 325–326.

22 MNL OL C 103, EE Inventeur deren bey dem, den 24. Jänner anno 1787. aufgehobenen in Eisenburger Komitat liegenden Benedictiner Convent zu Klein Maria Zell, oder Dömölk vorgefundenen Naturalien und Vieh Gattungen. Vonatkozó rész: fol. 43–49, 53. Lásd még PRT XII. A, 332–333.

23 1 lat = 17,5 gramm.

24 MNL OL C 103, XX Beschreibung desjenigen Silbers, welches zum Gebrauch des Dömölker Convents ware. Fol. 112. Lásd még PRT XII. A 343.

25 PRT XII. A 351.

26 MNL OL C 103, ZZ Conscriptio rerum mobilium in cubiculis religiosorum sublati Conventus Poör-Dömölkiensis, sive Kiss-Czellensis Ordinis Sancti Benedicti repertarum, quam proprio aere comparatarum, quam vero a Conventu pro usu suo acceptarum. Fol. 115–125. Lásd még: PRT XII. A 333–334.

zunk, hanem csak a berendezést képező ingóságokkal *(Függelék, 3. sz.)*. Nemes apátnál, Maythényi Ignác magyar szónoknál és perjelnél, Németh Kelemen gyóntatónál és szeniornál, Károly Fábián gyóntatónál és magyar szónoknál, Hári Krizológ gyóntatónál és magyar szónoknál, Pausz Amand plébánosnál, gyóntatónál és német szónoknál, Herczeg József gyóntatónál és magyar szónoknál, végül pedig Feszt György laikusnál (a templom mögötti sekrestyében lakó Vavrik Jakab fráternél és Hagstock Ferenc világi sekrestyésnél található munkákkal együtt) összesen 875 kötetben 509 művet írtak össze.[27]

Az apát szerint a monostornak nem volt külön levéltára, mert az értékesebb és fontosabb iratok elfértek egy szekrényben. A biztosok az apátság könyvtárában[28] összesen 566 művet 727 kötetben, 46 kéziratot 87 kötetben, csonka munkát 24 kötetben 22 darabot találtak. Az összeírással március 20-án végeztek.[29] A könyvek és a kéziratok tételes felsorolását mellőzzük. A monostorban fellelhető összes könyvet tehát a könyvtár állománya és a lakószobákban található munkák összessége adja meg. A cellákban voltak könyvtári könyvek is, de ezeket a biztosok meghagyták használóiknál. Így tehát az apátság 1075 művel rendelkezett 1602 kötetben.[30] A győri kamarai jószágigazgatóság rendeletére (április 7.) a könyvtárban talált könyveket a pesti egyetem kapta meg.[31]

Április 26-án a monostorépület értékét 9675 Ft 37 kr-ra becsülték.[32] A május 16-án készült *Conscriptio universalis* szerint a monostor *(monasterium)* szilárd anyagokból épült, elegáns, négyszögletű formájúra tervezték, ugyanakkor még nincs befejezett állapotban, háromszögű struktúrát mutat, cseréppel fedett. A földszinten 7 kályhás és 3 kályha nélküli szoba (helyiség), egy konyha, egy nagy befogadóképességű refektórium, egy éléskamra és árnyékszékek találhatók. A pince tágas. Az emeleten 11 kályhás és 6 kályha nélküli szoba, házikápolna, egy kis kamra és elkülönített illemhelyek helyezkednek el.[33]

27 PRT XII. A 336.

28 A könyvtárról lásd Horváth (2012), 904–940.

29 MNL OL C 103, KK Katalog deren bey dem, den 24. Jänner 1787 aufgehobenen in Eisenburger Komitat liegenden Benedictiner Klosters zu Klein Maria Zell, oder Dömölk vorgefundenen Büchern. Fol. 65–77. Lásd még PRT XII. A 334–340.

30 PRT XII. A 336.

31 PRT XII. A 352.

32 MNL OL C 103, NN Ausweiß aller Gebäuden, welche zu dem, den 24te Jänner 1787. aufgehobenen in Eisenburger Komitat liegenden Benedictiner Kloster zu Dömölk oder Klein Maria Zell gehören. Folio 81. Lásd még: PRT XII. A 344. Kőművesmunka és anyag 7.289 Ft 45 kr, ácsmunka 700 Ft 57 kr, kőfaragómunka 899 Ft 88 kr, lakatosmunka 362 Ft 30 kr, asztalosmunka 166 Ft 39 kr, üvegesmunka 121 Ft, fazekasmunka 116 Ft, szobrászmunka 16 Ft 30 kr, festőmunka 48 kr, bádogosmunka 1 Ft 30 kr.

33 MNL OL C 103, EEE Conscriptio universalis. Jurium et bonorum immobilium ad Monasterium Kiss Czellense, aliter Poór Dömölkiense, Ordinis ac Conventus Benedictinorum die 24. mensis Januarii 1787 aboliti in comitatu Castriferrei ac districtu Kemenes alja situatum, spectantium, per infrascriptum Cameralem Fiscalem, in praesentia subscriptorum legalium testimoniorum peracta. Fol. 138–139.

November 5-én és a következő napokban, a második árverés alkalmával adták el az apátság szinte minden ingóságát: a pince, az ebédlő, a konyha, az éléstár, a 13 vendégszoba és a könyvtár berendezését.[34] Szily a helytartótanácsnál elérte, hogy öt szerzetes a monostorban maradhasson a kiscelli plébánia ügyeinek ellátására.[35] A kormány később eltért eredeti szándékától, nem épített külön plébániaházat, hanem meghagyta Pausz Amand plébánost és segítőit a monostorban, akik az épület 14 helyiségében kényelmesen elfértek és búcsújárások idején papvendégeiket is el tudták szállásolni. Az épület mellékhelyiségeiből alig juttattak a plébánosnak: megkapta ugyan a konyhát, de az éléstárat a vallásalap megtartotta magának. Pausz lisztjét és élelmiszerét a folyosón, vagy valamelyik lakószobában volt kénytelen tárolni. Megkapta még a pince egy kis darabját is, de a többiért évi 12 Ft-ot kellett fizetnie. Kocsiszínt is adtak neki, de az egy idő múlva nagyon rossz állapotba került, alig állt. Mivel istállót nem kapott, ezért teheneinek a düledező kocsiszínben rakatott a saját költségén választófalat, hogy egy kisebb részt elrekeszthessen istállónak.[36]

Felsőbb rendelkezésre az őt exbencés megkapta a lakhatáshoz szükséges bútort és a lakásukon talált könyveket. Azért, hogy szükséges helyiségeik (konyha, pince, éléstár) ne álljanak üresen, kérték, hogy a lefoglalt edények, eszközök egy részét adják vissza számukra. Az augusztus 10-én kelt rendelet utasította a felosztatóbiztosokat, akik november 19-én, az árverés megtörténte után 107 Ft 35 kr értékben engedtek át tárgyakat térítvényre, de csak ideiglenes használatra.[37] (Az átadási jegyzőkönyv vonatkozó részeit lásd *Függelék, 4. sz.*)[38]

4. A rend visszaállítása, az apátság restaurációja

I. Ferenc 1802. március 12-én állította vissza a bencés rendet.[39] Ezzel a dömölki apátság is új életre kelt. Május 24-én visszaadták a rendnek az apátság birtokát, így többek között Kiscellt, benne a székházat pincével, istállóval, kocsiszínnel és kis kerttel.[40] Pausz Amand házfőnök-plébános 1802. évi jelentésében sokat panaszkodott a vallásalapra, mert az a felosztás ideje alatt elhanyagolta az apátság épületét. December 26-án Novák Krizosztom főapáthoz (1802–1828) írt levele

34 PRT XII. A 350. MNL OL C 103, B Haubt Licitations Ausweiß. Fol. 220–232.
35 PRT XII. A 355–356.
36 PRT XII. A 362.
37 PRT XII. A 359.
38 MNL OL C 103, D Außweiß jener Mobilien so denen fünf Exbenedictinern zu Dömölk auf Befehl Einer Hochlöbl[ichen] Königl[ichen] Hung[arischen] Statthalterey zum täglichen Gebrauch nach der haupt Licitation sind übergeben worden. Fol. 242–244.
39 PRT XII. A 378.
40 PRT XII. A 380.

is jól szemlélteti az állapotokat: a monostorban alig végeztek minap az egyik boltozat kijavításával és a magtár átalakításával, máris összeomlott a kocsiszín teteje. Az apátsági épület (a templommal együtt) megviselt állapotban volt. Luca napján egy vihar mintegy 400 forintos kárt okozott a tetőzetben.[41]

Csaknem száz évvel későbbi adat, de itt kell megemlítenünk: Az északi oldalon a kerítésfal mentén istálló állt. Azt nem tudjuk, hogy ez már a 18. században felépült-e, vagy csak a visszaköltözést követően. Az 1857-es kataszteri térképen már szerepel. Keskenyebb traktusú, nyugat felé húzódó épületet látunk a rajzon *(3. kép)*.

3. kép. A monostor és környéke az 1857. évi kataszteri térképen. Az épülettől északra a forgalmi okok miatt 1895-ben lebontott régi kegykápolna látható, melynek ekkor már Szent Anna volt a titulusa (MNL OL S 78)

A 19. század derekáig alig került elő adat az épület történetéről. Annyit mindenesetre megtudunk, hogy 1874. október 18. és november 19. között bizonyos Dienstmann nevű pápai szobafestő kifestett hat szobát és a refektóriumot. Utóbbi kifestése osztrák pénzben 60 forintba került.[42]

1875-ben épült meg a magtár. Hollósy Jusztinián apát (1874–1900) június 23-i levelében megküldte Kruesz Krizosztom főapátnak (1865–1885) a költségvetést, „mely szerint az itteni perjel lakásától folytatólag építendő és 5000 mérő befo-

41 PRT XII. A 382. A levél eredetije: PFL AR, fasc. 27. Kiscell, „B".
42 PFL DAL Napló 1873–1933, 7.

gadására alkalmas magtár 3905 forint és 20 krajcárba kerülne".[43] Július 12-én az apát megköszönte az építésre küldött pénzt és tájékoztatta a főapátot arról, hogy 11-én megkötötte a szerződést a magtárépítővel, aki vállalta, hogy szeptember 20-ig teljesen befejezi az épületet, és tízévi garanciát vállal rá.[44] A dömölki kerületi gazdaság 1910-es évekbeli épületleltárai a magtár és három padlásának befogadóképességét 1000 mázsa gabonára becsülték. A kőből és téglából készült, cseréppel fedett épület hossza: 13,2 méter, szélessége: 11,5 méter, alapterülete: 151,8 m². A leltár szerint a kolostor padlásának is volt 1000 mázsa gabona befogadására szolgáló része. Ennek hossza: 44 méter, szélessége: 9,5 méter, alapterülete: 418 m².[45] A nyugat felé néző tűzfalon látható nagyméretű nyílás a gabona beszállítására szolgálhatott.

5. Az épület korszerűsítése a 19–20. század fordulóján

1893-ban nagyobb volumenű felújítás kezdődött, amely egészen 1896-ig elhúzódott. A forrásokból kiderül, hogy 1893. szeptember 15-én Tomasits Odó házgondnok Fehér Ipoly főapáthoz (1892–1910) írt levelében költségvetési előirányzatot terjesztett elő a székház kitatarozására. Ebben 21 db ajtó, 23 db ablak és portaajtó befestése, a lépcső és folyosó kövezetének teljes rendbehozatala a szükséges anyagszállítással és munkával, végül asztalosmunka szerepelt. A főapát engedélyében megjegyezte, hogy a „kövezet az emeleten cementlapokkal pótalandó".[46] Október 12-én Tomasits elküldte a főapátnak az átalakításokra vonatkozó számlákat. A munkálatokkal bizonyos Takáts mázolót, Klárl asztalost és Romstauer üvegest bízták meg.[47]

1894. május 26-i levelében Tomasits négy szoba (az alsó folyosón egy kettős szoba, a pince melletti helyiség és az emeleten a prior lakása melletti helyiség) átalakítására vonatkozóan nyújtott be költségvetést a főapáthoz. A tervek között csengőberendezés létesítése is szerepelt. A főapát június 6-án válaszolt Jusztinián apátnak a házgondnok által beterjesztett költségvetésekre. Engedélyezte a házi telegráf beszerelését Hammermüller nevű vállalkozó kivitelezésében, de előírta,

43 PFL FH, 1875. június 23. III/b.

44 PFL FH, 1875. július 12. V II/a. Femmaradt Wendler István 1875. június 24-én Kiscellben kelt költségvetése az építendő magtárról (8,4 öl hosszú és 6 öl széles), összesen 4871 ft 47 f értékben. Mivel az összeg magasabb, mint amennyibe végül az építkezés került, a kutatás jelenlegi állása szerint nem tudjuk, hogy ez csak egy volt a beérkező ajánlatok közül, vagy – mérsékelt összeggel – Wendler kapott megbízást az építésre.

45 PFL GL Gazdasági leltárak, 1909–1912, 1913–1916, 1917–1920.

46 PFL FH, 471/1893.

47 PFL FH, 524/1893. A mesterek keresztnevét a forráskutatás jelenlegi állása mellett nem ismerjük.

hogy a sodronyokat ne vezessék közel a padlóhoz, mert megrongálódhatnak, hanem a magasban és szabadon vigyék el azokat, minden bevakolás vagy borítás nélkül. Kérte az apátot, a szobákat azelőtt festesse ki, mielőtt július 10. körül a parkettázást megkezdik.[48]

Feltehetően 1893–1894-ben falazták le a földszinti keleti folyosó mindkét végét, valamint az emeleten a déli végét, egy-egy előszobát kialakítva. Ekkor készülhettek ezekre a falakra a további ovális keretelések. (Az emeleti folyosó északi vége már 1787-ben is zárt volt, itt helyezkedett el az apát kamrája.)

1895. június 10-i levelében Tomasits megküldte a székház alaprajzát a főapátnak. Tájékoztatta, hogy az apát a kápolna parkettázását is tervbe vette. Az 1895. évi költségvetésben az I–III. számú szobák parkettázása, az I–II. számú szobák festése és bútorzatuk felújítása, egy Meidinger-kályha és két cserépkályha beszerzése, a folyosók kimeszelése és az udvari falak vakolása szerepelt. Az apát az épületet kívülről is tataroztatni kívánta. A főapát június 18-i válaszában úgy vélte, hogy a ház külső tatarozása szerinte „elhagyandó", mert egyszerre magas lenne a költség.[49]

Felújítások a királylátogatással kapcsolatban

1895 szeptemberében nevezetes esemény következett a rendház életében, hiszen maga I. Ferenc József szállt meg falai között.[50] A királylátogatás hírére újabb változtatásokat hajtottak végre az épületen. 1895. június 19-én Thanhoffer Cirill a pannonhalmi perjelhez írt levelében „a lehető leggyorsabb intézkedés végett" közölte, bizonyos ténnyé vált, hogy az uralkodó szeptember 17–18-án fogja a Kiscell környékén tartandó hadgyakorlatok céljaira a székházat „egész terjedelmében és kizárólagosan igénybe venni". Branko, az udvari szállásmester személyesen tekintette meg a helyszínt, és írásban előzetes utasításokat tett. Thanhoffer arra kérte a perjelt, hogy az utasításokat hozza a főapát tudomására. Az alábbiakat írták elő: Az ablaknál lévő üvegfal eltávolítása. Őfelsége részére meghatározott három szoba kifestése. A komornyik szobájának kifestése, e szoba és a sarokszalon közt található könyvesszekrény eltávolítása. Új ablakok készítése. Hét roletta (hatot a lakásba, egyet a komornyik szobájába) beszerzése. A kályhák kipucolása. A komornyik szobájában lévő padló kijavítása vagy felújítása. Az előszoba festésének

48 PFL FH, 311/1894.
49 PFL FH, 307/1895.
50 A Habsburg-dinasztiának már korábban is vendégeskedett neves tagja az épületben. 1882. szeptember 10-én érkezett Kiscellbe József főherceg, hogy megtekintse a Cseren táborozó honvéd huszárokat. Ittení tartózkodása alkalmával Graef altábornaggyal és Nyáry gróffal együtt az apátsági épületben szállt meg. PFL DAL Napló 1873–1933, 19.

kijavítása. A kifestést időben el kell kezdeni, hogy ne maradjon szag a lakosztályban. A folyosók kimeszelése. A homlokzati rész helyenkénti kijavítása, különösen az északi oldalon. Az udvar elegyengetése és kavicsozása. A vakolathibák kijavítása, ezzel együtt a főlépcsőn 10 lépcsőfok felújítása. Új lépcsőfokok építése az udvari kijárathoz, a plébániahivatal oldalán és a kertbe vezető konyhai kijárathoz. A meritőberendezés eltávolítása után a kút lefedése jó, vastag térkővel. 95 méter hosszú futószőnyeg lefektetése a kolostorbejárattól a királyi szállásheIyig. Ha őfelsége a díszebéd/vacsora előtt és után azt az útvonalat használja, mely a földszinten a refektóriumig és az udvaron a kijáratig található, további 37 méter szükséges. Esetlegesen a magtár alsó felének átengedése a kiszolgálószemélyzet étkezőhelyéül. Egy emésztőgödör létesítése a kertben, a konyha előtt és egy az udvaron. Egy kéménykivezetés kialakítása az udvaron létesítendő tábori konyha részére. Farbesch főszakács meg fogja adni a szükséges utasításokat az itteni kőműveseknek. Három roletta készítése a refektórium számára.[51] Június 26-án érkezett a távirat, mely szerint az uralkodó elfogadta lakásául a székházat.[52]

A királylátogatást az apáti naplóban is megörökítették: azt írták, hogy az uralkodó szeptember 16–17-én vett részt a hadgyakorlaton, és az apáti lakosztályban szállt meg. A bejegyzésből kiderül az is, hogy a főapát és a konvent ez idő alatt a nővérek zárdájában lakott. Feljegyezték, hogy a királylátogatást megelőzően az épületet restaurálták.[53] Bizonyára az apáti napló adata alapján festette meg 1929-ben Reich Imre celldömölki festő az apáti hálószoba bejárata fölött a király 1895. szeptember 16–17-re datált ittlétét megörökítő képet. Mint láttuk, levelezésükben a kortársak 17–18-át említették intervallumként. A Magyarország vármegyéit és városait bemutató sorozat Vas vármegyei kötetében is ez a dátum szerepel, mint amikor az uralkodó a kemenesaljai lovassági hadgyakorlatok alkalmával az épületben vendégeskedett, és amikor szállását az emeleten, az északra néző, az apát lakosztályát képező feldíszített termekben rendezték be.[54]

Tomasits Odónak november 8-án a főapáthoz írt leveléből[55] arról értesülünk, hogy a házgondnok már megkérte a Horváth nevű építészt a királylátogatással összefüggésben kiállított számlák közlésére. Kiderült, hogy az apát szobáiban nem megfelelően készítették el a spalettákat. Horváth vállalta ugyan, hogy szétbontja ezeket, de az apáttól nem kapott rá engedélyt. (A főapát később meghagyta a házgondnoknak, nem kívánja, hogy a spaletták tokjait is kivegyék és a falba eresszék azokat, elegendő lesz, ha csak a spaletták tábláit cserélik újakra.)[56]

51 PFL FH, 324/1895.
52 PFL FH, 331/1895.
53 PFL DAL Napló 1873–1933, 22–23.
54 BOROVSZKY–SZIKLAY (1898), 54.
55 PFL FH, 574/1895.
56 PFL FH, 584/1895.

Tomasits leveléhez mellékelte a költségjegyzéket, melyet Labach Bertold perjel készített a királylátogatással összefüggésben felmerült költségekről. A jegyzék alapján képet kapunk a munkálatok volumenéről. A költségek közel 16 ezer Ft-ra rúgtak. Az épületen cserepesek és kőművesek dolgoztak. A kőművesmunkához szükséges anyagot Gayertől és Weisztől, a faggyút Pfeiffertől szerezték be. A cementlapokat Illéstől, a metlachilapokat Wallától vették. A kályhás Pilf, a festő Kraut és Steiner, az ács Reich volt. Ditmártól két lámpát, Heittekertől három víztartó kádat, Fáytól szőnyegtartó pálcákat, Buczáktól bútorokat, a Szőnyegháztól szőnyegeket, Oberbauertől képet vettek. További mesteremberek: Csikár lakatos, Hujber bádogos, Fábián kovács, Rosenheim lakatos, Holstein és Pintér parkettások, Weitzer János asztalos, Takáts kárpitos, Kláffl politúrozó és bútorjavító.[57] Foglalkoztattak kéményseprőt, pöcegödör-tisztítót és természetesen különféle napszámosokat is.

A 19. század végének fontos változása volt, hogy az udvar északi oldalán négy üzletet (boltot, bazárt) alakítottak ki. Az utolsó két helyiség november elejére készült el. Tomasits szerint szépen sikerültek, valamivel nagyobbak lettek az első kettőnél.[58] Az utolsó helyiség ajtaját nem lehetett a többiekkel egy vonalba állítani, mivel gyenge volt az aljzat a magas tűzfalhoz, így az ajtót a takarékpénztárral szemben helyezték el. Az építőanyagot a régebbi épületekből nyerték, csak a zsindelytető, a padlózat és a külső ajtó volt új.[59] December 1-jétől a bérlők birtokba vehették az üzleteket. Az elsőben olvasót árulő asszony, a másodikban egy szabó kapott helyet 100-100 Ft bérleti díj fejében. A harmadikat és negyediket 120 Ft-ért vették ki, a bérlők voltak egy hentes és egy borbély. A legutolsót 140 forintért egy lisztkereskedő kapta meg. „Rendkívül sokat nyertünk a boltok kiépítésével. Az udvar képe szebb, mint az előtt volt, amit az eresz alatt körösköröl elültetendő fenyőfákkal még szebbé szeretnék tenni" – írta Tomasits Odó.[60]

1896. május 3-i levelében Tomasits a főapátnak felemásan értékelte a székház korszerűsítésének munkáit: „A soproni festő munkája, bárhova tekintek, felháborodást kelt bennem. Minden festése fakul, de különösen a setét színűek ugy, hogy pl. az ebédlő oldalfalai ma már szénaszínűek. A kályhás munkája minden kritikán aluli. Az egész tél folyamán javíttattam kályháinkat s legtöbb helyiség festése a folytonos füst következtében teljesen értéktelenné vált. [...] Az asztalos munkája, kivéve a spalettákat, sikerültnek mondható. Az ajtók ugyan nedves fából készültek, mert mind megrepedett, de ez megtörténik, ha száraz fából készíttettek volna is, ha egyenesen a nap hevének vannak kitéve. A vízvezeték kifogástalan.

57. A mesterek keresztnevét a forráskutatás jelenlegi állása mellett nem ismerjük.
58. Az első két bolt „régi formája istállóépület volt". PFL FH, 597/1895.
59. PFL FH, 574/1895.
60. PFL FH, 597/1895, november 21.

Az egész tél folyamán nem volt baj vele. Az átalakitott kut pedig valósággal csoda mennyiségben szolgáltatja a tiszta jó vizet. A kőfaragó munkája hibátlan. Jele sincs a csorbulásnak vagy kopásnak. Az 1895. év őszéről a három utolsó bolthelyiségnek az udvar és utcafelőli bemeszeltetése 1896. maradt. Kérem Méltóságodat, kegyeskedjék utasitást küldeni, hogy az oldalfalakat csak egyszerüen bemeszeltessem, vagy, hogy a boltok homlokzata egészen üres és lapos ne legyen, még valami kevés czirádát is készittessek? A pöczegödör ujból megtelt, annyira, hogy e hét közepén hordatnom kell." A főapát a boltok homlokzatának díszítését nem tartotta aktuálisnak *(4. kép)*.[61]

4. kép. A monostor nyugat felől, 1907. Az ábrázoláson az egykori boltozatos kapu, valamint az eredeti kémények jól láthatók. Képeslap. Készítette: Radó J., Celldömölk[62]

Modernizálás a 20. század elején

A 20. század elején a villanyvilágitás bevezetése és a higiéniai célú beruházások hoztak jelentős változást a kolostor lakóinak életébe.

1906. január 12-én Rácz Endre házgondnok jelezte a főapátnak, hogy a tágas udvaron megfelelő szemétgödröt kellene kialakitani, mert „az inasok a szeme-

61 PFL FH, 300/1896.

62 Lásd http://postcards.arcanum.hu/h[illegible] (letöltve 2014. december 9.).

tet, arra való helyiség hiányában, a folyosók ablakain át az udvarra szórják le, a konyhacselédek pedig az állati belrészeket és csontokat a házi kertbe vetik, hol nagyobb mennyiségben összehalmozódva, különösen a nyári hőség idején az emberekre is kártékony behatást eszközölnek."[63]

A villanyt Wagner Lőrinc apát (1900–1910) idején, 1909-ben vezették be a székházba. Már 1908-ban megkezdődtek az előkészületek. A Ganz-féle Villamossági Rt. a székház világítására szükséges áram szolgáltatását – hasonlóan, mint a kőszegi és az esztergomi bencés rendház esetében – 14% engedménnyel vállalta.[64] A főapát 1909. február 11-én adta meg 12 pontból álló utasítását a villanyvilágítás bevezetésének mikéntjére.[65] Ez az utasítás és a Menyhért-féle 1908 októberében felterjesztett lámpakiosztási rajz kitűnő segítséget jelent az egyes kolostori helyiségek azonosításához (lásd *Függelék*, 7. *sz.*). A főapát április 12-én rendelte meg a munkákat a Ganz cégtől. Erről még aznap tájékoztatta az apátot és felhívta a figyelmét: „A villámvilágítás után a gyertyák használata általában mellőzendő, az eddigi lámpák és gyertyatartók pedig eladás utján értékesítendők. A világítási fegyelem szigoru betartására, vagyis a lámpáknak a használat idején kívül való gondos eloltására mindenki figyelmeztetendő, nehogy pazarlás történjék."[66] Az épületben először 1909. június 8-án volt elektromos világítás. Bevezetése a lámpatestekkel együtt 1790 K-ba került.[67]

1911-ben az épület udvar felőli falához emeletes, 3,8×3,9 méter alapterületű toldaléképületet (vécéblokkot) emeltek annak érdekében, hogy az árnyékszékeket kihelyezzék az épületből. Hollósi Rupert apát (1910–1918) március 28-án kérte meg a toldaléképületre az építési engedélyt a szolgabírói hivataltól. A tervrajzot mellékelve közölte, hogy a toldaléképület földszintjén és emeletén árnyékszékek (vízöblítéses klozetek) lesznek kialakítva. Az addigi földszinti árnyékszék-helyiség egy részét fürdőszobává kívánják átalakitani, a többi része pedig kijáratul fog szolgálni az apátsági épület oldalán lévő kis kertbe. Az addigi árnyékszék emeleti helyiségét lakószobává alakitják át. A cserépfedésű épület alá pöcegödör kerül betonból, vagy cementbe rakott téglából. A mellékhelyiségek betonpadozatot kapnak. Kiderült, hogy az udvaron lévő kút 14,8 méterre van a tervezett épülettől. Az építési engedélyt még aznap megadta a főszolgabíró, amit április 3-án kézbesitettek *(5. kép)*.[68]

63 PFL FH, 24/1906.
64 PFL FH, 607/1908.
65 PFL FH, 81/1909.
66 PFL FH, 221/1909.
67 PFL DAL Napló 1873–1933, 37.
68 MNL VaML CIFH, 1790/1911. Itt mondunk köszönetet Benczik Gyulának a kutatásban nyújtott segítségéért.

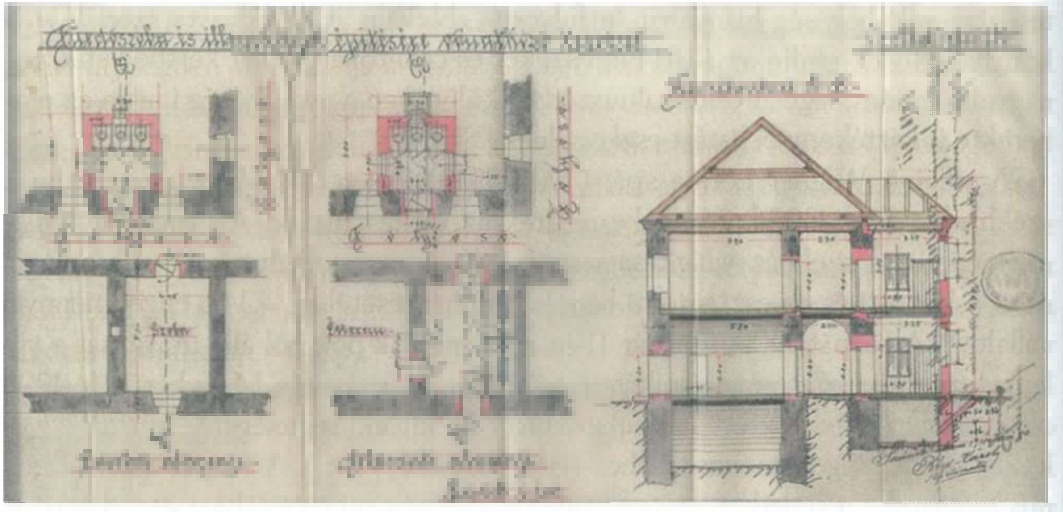

5. *kép.* A toldaléképület keresztmetszete, emeleti és földszinti alaprajza, 1911. január 10. Pilcz Károly építőmester rajza (MNL VML CJFH, 1790/1911)

A négy kivitelezői ajánlat közül a győri Hets Testvérekét fogadták el, közel 6 ezer K értékben. Az építkezést június 12-én kezdték meg.[69] Szeptember közepére az építkezés, átalakítás és berendezés közel állt a befejezéshez. Nehézséget okozott, hogy a padláson elhelyezett tartályból eddig csak három „árnyékszéki fülke" kapott vizet, most azonban már mindegyik, a cselédeké is, összesen tehát hét volt a vízvezetékkel összekapcsolva. Ráadásul a fürdőszobát is a padláson lévő tartálynak kellett ezentúl ellátni a fürdéshez szükséges vízzel. A vizet az inasok szokták felhajtani a kútból a padlásra. Eddig is sokszor volt fennakadás, a tartályban nem volt állandóan víz. Az inasok elfoglaltságuk miatt nem értek rá a víz felhajtására, „hidegben meg esőben többször is vonakodtak is kimenni az udvarra vizet hajtani" – panaszkodott az apát. A főapát engedélyt adott, hogy a víz felhajtására egy 1,5 lóerős elektromos motort szerezzenek be. A motort a földszinti árnyékszéki helyiségben helyezték el. A régi berendezést is meghagyták, hogy friss ivóvizet és a konyha számára főzővizet szolgáltasson.[70] Az új motor a budapesti Ganz cégnél készült, 1912 júliusában kezdte meg működését.[71]

Az új árnyékszékeket, az új vendégszobát és a fürdőszobát november 9-én vizsgálták felül és vették át. Az árnyékszékek építése és felszerelése a női cselédekével együtt, továbbá az új vendégszoba az emeleten (a kályhán és a bútorokon kívül) és a fürdőszoba összesen közel 7 ezer koronába került.[72] A padláson – a

69 PFL DAL Napló 1873–1933, 49.
70 PFL FH, 547/1911.
71 PFL DAL Napló 1873–1933, 61. 1912. augusztus 13-i bejegyzés.
72 PFL DAL Napló 1873–1933, 53.

régi víztartály meghibásodása miatt – 1912. szeptemberben új, 21 hl-es víztartót helyeztek el, melyet Budapestről hozattak.[73] 1913 decemberében a felső és alsó emeleti árnyékszék nem megfelelő felszerelését a Hets testvérek kénytelenek voltak kicserélni. A beszerelést Tolnay Lajos győri épület- és díszbádogos végezte.[74]

Az épület történetének ismertetésekor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az 1919. év eseményeit sem. Február 27-én a kormány Mikes János szombathelyi püspököt (1911–1935) ellenforradalmi tevékenysége miatt ebbe a kolostorba internálta. Egy hónappal később, március 29-ről 30-ára virradó éjjel három detektív jött érte, és a budapesti gyűjtőfogházba szállították. A vörös diktatúra a monostor mindennapi életébe is beleszólt. A rendtársak július 9-én kénytelenek voltak átadni az ebédlőt a gazdasági felügyelőség műszaki osztályának. Ettől kezdve a földszint II. szobájában étkeztek.[75]

6. Változások a két világháború között

A Horthy-korszakban nagy figyelmet fordítottak az épületegyüttesnek mind a belső, mind a külső megjelenésére.

Jándi Bernardin apát (1920–1950) alatt, 1926-ban Kőlber Dezső[76] (1874–1945) budapesti festőt megbízták a refektórium kifestésével. A július 4-i naplóbejegyzés szerint minisztériumi forrásból fedezték a költségeket. Érdekes felfedezést tettek: „a fal leveretése után előtűnt az eredeti festés 8 freskója nagyon-nagyon megrongált állapotban, ugyhogy alig látczott már belőlük valami. Az egész festés különben a pannonhalmi stilusa és utánzata. [...] Az ebédlőben levő freskók gipsz rétegre voltak ráfröstve, az ablakközi boglárok képei mind a Bold[ogságos] Szűzre vonatkoztak." A festés szeptember 18-án készült el.[77] A felfedezett barokk falképeket visszatakarták.

1927. június 29-én Schiel Vince győri építész árajánlatot adott a székház utcai és udvari homlokzatának helyreállítási, pöcegödrének átalakítási, csatornázási és többféle ipari munkáira, összesen 17 710 P 44 f értékben.[78] Az uradalom vállalta, hogy a homlokzatok javításához szükséges létraállványokat, padlókat a szükséges merevítőkkel, csavarokkal stb. a vállalkozónak díjtalanul a helyszínre szállítja és

73 PFL DAL Napló 1873–1933, 62.
74 PFL DAL Napló 1873–1933, 68. 1914 júniusában az apát a székház kerti falát újra berakatta, az udvarba vezető bejáratot pedig úgy javíttatta ki, hogy a lábazatot téglával rakták ki. PFL DAL Napló 1873–1933, 74.
75 PFL DAL Napló 1873–1933, 93, 96.
76 Bizonyára Kőlber Dezsőről van szó. A naplóban csak a művész vezetékneve szerepel.
77 PFL DAL Napló 1873–1933, 1926. év.
78 PFL GL FIK, Építési ügyek.

rendelkezésére bocsátja. Azt nem tudni, hogy a tervből mi valósult meg 1927-ben. Az apáti naplóba csak annyit jegyeztek fel, hogy 1927-ben renoválták az épület külsejét. A helyreállítást az archív fotók is igazolják. Az addig kopott homlokzatok újak, frissek, a sarokarmírozások erőteljesebben jelennek meg. Még ebben az évben az alsó folyosót a nedvesedés ellen cserépzsindellyel burkolták *(6–7. kép)*.[79]

6. kép. Az apátsági székház homlokzata a 20. század elején. Balra a kertet övező kerítés. A déli homlokzat sarokablakai eredendően vakablakok voltak. Képeslap[80]

Az apát megrendelésére 1929–1936 között a földszinti és emeleti tondókba Reich Imre helyi festőmester az alábbi képeket festette meg. A földszinten: Pannonhalma, Subiaco, Montecassino és Szent Tóbiás (portabejárat). Az emeleten: Jézus Szíve, Szent Benedek-kereszt, Ferenc József látogatásának emléktáblája (az apáti hálószoba bejárata fölött), Szent József, Szent Gertrúd, Szent Ágoston, Szent Imre és Szent Skolasztika. A képek nagy része 1929–1930-ban készült el, a Szent Imre-kép 1931-ben, a Szent Skolasztika-kép pedig 1936-ban.[81]

79 PFL DAL Napló 1873–1933, 1927. év.

80 Lásd http://postcards.arcanum.hu/hu/view/front/25271/?zoom=2&lat=-1108&lon=1682.5&layers=B (letöltve 2014. december 9.).

81 PFL DAL Napló 1873–1933, 1929., 1930., 1931. és 1936. év.

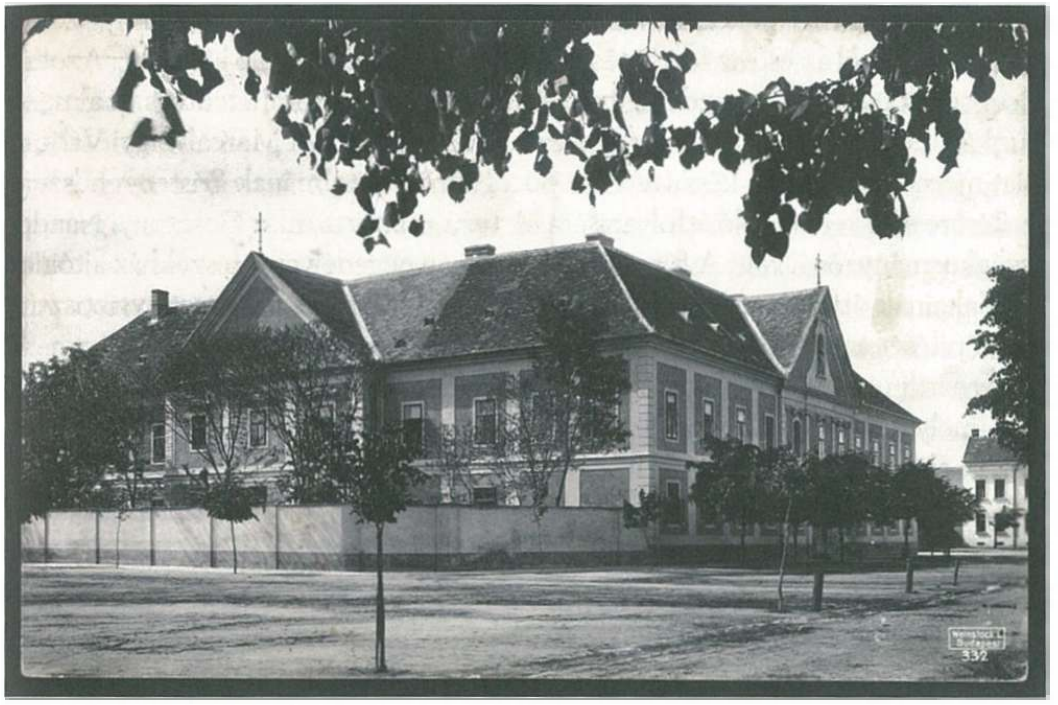

7. kép. A monostor az 1927-es felújítás után. Képeslap, 1928[82]

1929-ben a festési munkákkal párhuzamosan korszerűsítették az elektromos hálózatot, a villanyvilágítást forgóáramúvá (háromfázisúvá) alakíttatták át.[83] 1930. augusztus 5-én megkezdték a házikápolna kifestését.[84] 1931. május 4-i levelében Kelemen Krizosztom főapáti koadjutor engedélyezte ugyan Bernardin apátnak az épület „lábazati vakolatának helyreállítását Kirchner mérnök ur tervei szerint", de a súlyos pénzügyi és gazdasági helyzetre tekintettel mégis megfontolásra javasolta, hogy az „mint talán jelenleg nem okvetlenül szükséges munka" nem odázható-e el egy-két évre.[85]

1933. augusztus 30-án Bernardin apát levélben tájékoztatta Kelemen Krizosztom főapátot (1933–1947), hogy orkán rongálta meg a templom és a rendház tetejét. Jelezte, ki kell javítani a rozsdás esőcsatornát, mielőtt tönkremegy. Kívánatos az ajtók és az ablakok külső oldalának mázolása is, mert több helyen már látszanak a korhadás nyomai, valamint meg kell oldani az udvaron lévő pőce-

82 Lásd http://postcards.arcanum.hu/hu/25268/?query=szo%3D%28Celld%C3%B6m%C3%B6lk%29 (letöltve 2014. december 9.).

83 PFL DAL Napló 1873–1933, 1929. év.

84 PFL DAL Napló 1873–1933, 1930. év. Engedély: PFL FH, 458/1930.

85 PFL GL SzV, 652/1931. 1932. június 19-én az öntözőautó alatt beszakadt a monostor északi oldalán, a Hangya kiszögellő sarka és a mészárosüzlet között fekvő aszfaltút azon a helyen, ahol a régi kápolna úgynevezett szentkútja volt, s melyet 1906-ban betemettek. (A mostani szentkutat szeptember 8-án szentelték fel.) PFL DAL Napló 1873–1933, 1932. év.

gödrök ügyét is, mert a község megtiltotta a tökéletlenül működő szennyvízderítő készülékekből az esővíz levezetésére szolgáló csatornába való kifolyást. Azóta a pöcegödrök tartalmát a gazdaság hordatta ki mintegy háromhetente, ami a mezei munkák idején sok kellemetlenséggel és nehézséggel járt. A Marcalvölgyi Vízitársulat mérnökével tervet készíttetett a pöcegödrök tartalmának Prister-rendszerű derítésére és a kertbe való átfolyatására. A terv, mint írta, már Gosztonyi Nándor jószágkormányzónál volt. A főapát október 18-án engedélyezte a székház ajtóinak és ablakainak átfestését és a tetőcsatorna rendbe hozását.[86] A szennyvíztisztító telep építését az udvarban október 23-án kezdték meg.[87]

Bernardin apát 1934. augusztus 29-án állíttatta fel a ma is meglévő klauzúra-ajtót, melyet 300 P-ért Simon Sándor lakatosmester készített. 1936. június 27-én készült el Szent Skolasztika folyosói falikép.[88]

Inventáriumok az 1930-as évekből

A székház 1934-ben (lásd *Függelék*, 5. sz.) és 1938-ban (lásd *Függelék*, 6. sz.) kelt ingóságleltára[89] képet ad arról, mi minden pusztult el 1945-ben az épületben. Természetesen – tekintettel a szűk időintervallumra – a két leltár nagyon hasonló egymáshoz, de nem azonosak. Emiatt érdemes mindkettőt ismertetni. Az 1934. évi inventárium két részben veszi sorra a javakat. Első fele tartalmazza az ebédlő (refektórium), a konyha, az éléskamra, a mosókonyha, a gazdasszony szobája és a konyhalányok szobája berendezését, valamint a kolostor fehérneműinek felsorolását összesen 237 (a hibás számozás miatt valójában 236) tételben. A második rész a monostor többi helyiségét veszi számba 403 (a hibás számozás miatt valójában 402) tételen keresztül. 1938-ban először a szobák, majd a fürdőszoba és az árnyékszékek leltára olvasható, ezután következik a konyha, a konyhalányok és a gazdasszony szobája és az éléskamra. Az inventáriumot az udvarok, a pince, a kápolna és a könyvtár ingóságainak ismertetése zárja.

7. Pusztulás és újrakezdés, 1945–1950

Az 1945. év pusztulást hozott az épületre.[90] Február 13-án angolszász légitámadás érte Celldömölköt. Az apátság és a kegytemplom közelében tíz bomba csapódott

86 PFL FH, 774/1933.
87 PFL DAL Napló 1933–1943, 1933. év.
88 PFL DAL Napló 1933–1943, 1934. és 1936. év.
89 PFL GL FJK Leltárak.
90 A háborús pusztítások és az azt követő évek történetét lásd Boros (2012), 375–378.

be. Az egyik a monostorépület üzletrészét találta el, közvetlenül a plébániai iroda mellett, egy pedig az épület udvarában kötött ki.[91] Nemes Vazul bencés lelkésznek a főapáthoz írt április 15-i levele szerint a németek március 26-án hagyták el Celldömölköt. Még aznap, nagyhétfőn délután megkezdődtek a robbantások. „Éjjelre égett az apátság egész környéke." A szovjetek 27-én érkeztek meg, másnap megkezdődött a város és a monostor fosztogatása. A szerzetesek ruháinak 90%-a elveszett. Nagycsütörtök délután felszólították a bencéseket, hagyják el a monostort, mert kórházat rendeznek be az épületben. A szerzetesek nagypénteken reggel kihurcolkodtak a kertészházba, mely a templom mögött, a Király János u. 7. sz. alatt helyezkedett el. A családtagokkal együtt összesen 28-an zsúfolódtak össze négy szobában. Április 6-án kidobálták a monostorból a könyveket és a bútorokat. Végül nem rendeztek be kórházat az épületben, hanem a németekkel nyugatra távozó, majd onnan visszatelepült ukránokat szállásolták el a falak között, hogy fertőtlenítés után továbbvigyék őket.[92] Nemes Vazul április 24-i levele szerint 200 ukrán volt a székházba telepítve, de akkor már elmentek, ellenben a rendtársak még nem költözhettek vissza. Amint írta: „Az északi oldalon a bombázás eltüntette a falat és utcahosszatt szabad volt a bejárás."[93]

Augusztus 29-én Nemes Vazul örömmel jelentette a főapátnak, hogy 28-án az apátság felszabadult a megszállás alól. A visszatérőket siralmas látvány fogadta: „A cellákban a butorok közül mindössze 5 szekrény maradt meg. Apátur lakásában megmaradt a butorok egy része. Az ebédlő egész felszerelése 4 szék. A padlásra felhordott és a faházban elbarrikádozott butorok teljesen elpusztultak. A kiüresített lakásban azonnal megkezdték az ott maradt priccsek, emeletes közös fekvőhelyek szétszedését és eltávolitását. Ekkor derült ki, hogy valami mégis maradt a szobákban: tengernyi poloska." A hívek megkezdték a romeltakarítást és a fertőtlenítést, mindenekelőtt a rovarirtást. Ablakok, ajtók és ciánozó mester hiányában egyelőre nem végezhetik el a ciánozást. A főapát szeptember 3-i levelében arra kérte Nemes Vazult, lásson csak neki a székház rendbehozatalának és Poroszlai Valerián rendtárssal együtt a tetőjavitásról is gondoskodjanak, a számlát kifizetés végett pedig terjesszék fel hozzá. Nyomatékosan kérte, hogy a templom és a székház „teteje, csatornázása, ablakai minél előbb rendben legyenek."[94] Még szeptemberben sem pótolták a nyílászárókat, továbbra is kevés volt a bútor, annál több a poloska és a kosz.[95]

91 Nemes Vazul levele Kovács Sándor püspökhöz (1944–1972), 1945. február 22. SzELPL AC, 690/1945. Ezúton mondunk köszönetet Pál Ferenc levéltárvezetőnek és Rétpalvi Balázs levéltárosnak.
92 PFL FH, 217/1945.
93 PFL FH, 237/1945.
94 PFL FH, 813/1945.
95 Boros (2012), 376. PFL FH, 952/1945-re hivatkozik.

Október 13-án Bernardin apát tájékoztatta a főapátot, hogy a tető elkészült, a ciánozás folyik, s a kőművesek is dolgoznak. A boltokat le kellett bontani, az építési anyagból kerítést emeltek. A főapát 22-én 500 ezer P-t utalt ki az építkezésre.[96] November 17-én Valerián atya arra panaszkodott, hogy a munkálatok lassan folynak, még néhány szoba festetlen és a vízvezetékhez is kell egy-két műszer.[97] December 2-án már arról tájékoztatta a főapátot, hogy a rendház földszintje lakható, az apáton és rajta kívül a többiek már beköltöztek. Jelezte, a 2 millió P kevés lesz, mert csak a villanyszerelés és a vízvezeték 1 millió P-be kerül. Kérte, a számlák kifizetésére minél előbb utaljon ki számára 1 milliót, mert az árak rohamosan emelkednek. Kevés a bútor, ágy sem kerül mindenkinek. Felfogadott egy asztalost, aki a bútorokat javítja. A perjel kiutalta a kért összeget.[98]

1946. január 2-án Bernardin apát már monostori lakásából írhatta meg újévi jókívánságát a főapátnak. Nem az apáti lakosztályból, „mert az emeleti szobák lakhatatlanok: nincs ablak, kilincs, az ajtók nem zárhatók; bútor, ami megmaradt, igen rossz állapotban van s így Valerián atya még mindig a kertészlakban van [...]. Ebédlőnk a konyha s így bizony szerzetes életről nem igen van szó, mert a magunk ügyeit a cselédség előtt mégsem tárgyalhatjuk meg. Klausurát se lehet fenntartani, hiszen Vazul és a subprior ur a földszint klauzurán kívüli szobákban, én meg a pince melletti annyira-mennyire rendbehozott szobában lakom. [...] alig néhány könyvem maradt csak meg a sok szép és értékes könyvből. A többi vagy elpusztult, vagy ott huzódik meg valahol az éji homályban. De sok kéziratom is odavan."[99] Január 10-én a főapát értesítette Bernardint, hogy az apátság tatarozási munkálataira az egyházi célokhoz rendelkezésre álló összegből 2 207 000 P-t juttatott.[100] Január 14-én kelt levelében örömét fejezte ki, hogy Bernardin ismét a monostorban lakhat. „Majd tavasszal minden még hiányzó munkát be lehet fejezni" – biztatta. Egyúttal sajnálta az apát „szép könyvtárát, de különösen kéziratait".[101]

A szomorú állapotokról február 3-án a következőt jegyezték fel az apáti naplóba: „a mi ebédlőnk is használhatatlan nem le- [sic!, értsd: lévén] ablak, mivel a bomba tönkretette mind, s ami megmaradt, azt a 600 (!) ukrán nőnek a kolostorba telepítése teljesen tönkre tette; elpusztultak könyveink, bútoraink, s csak a puszta falak maradtak meg. Ebben a pusztításban nemcsak az oroszok, hanem a csőcselék is részt vettek."[102]

96 PFL FH, 1206/1945.
97 PFL FH, 1372/1945.
98 PFL FH, 1560/1945.
99 PFL FH, 58/1946.
100 MNL VeML XII. 2, 4/1946.
101 MNL VeML XII. 2, 6/1946.
102 PFL DAL Napló 1946–1950, 1.

Április elején Jándi Bernardin tájékoztatta a főapátot, hogy az épületen „nagyon sok még a tennivaló. Le kell bontani a bombasérült sarkot s újra felépíteni, ajtókkal és ablakokkal ellátni az emeleti szobákat." A munkákkal még vár, mert az oroszok minden olyan lakást, melyet a tulajdonos rendbehoz, azonnal lefoglalnak a tisztek számára. A monostorban is járt már egy bizottság és több szobát le akart foglalni, de a városparancsnok az apát kérésére ezt nem engedte meg.[103]

Május 11-én az apát kimutatást készített – az 1938. évi árak alapján – azokról a károkról, amelyek az apátságnak a szovjet csapatok által történt igénybevétele miatt keletkeztek: 1. Az igénybevétel következtében az ingatlanban keletkezett károk helyreállítási költségei: 45 048 P 60 f. 2. Villany- és vízvezeték (motorok) használata: 650 P. 3. Bútorok és egyéb berendezési tárgyak rongálódása: 42 800 P. 4. 1100 kötet könyv megsemmisítése: 110 000 P. Az összes károsodás tehát: 198 498 P 60 f.[104] A háborús események következtében a könyvtár mellett az apátság levéltára is elpusztult. Június 10-én a főapát az újjáépítési minisztertől kért segélyt a kegytemplom és „a bombatalálattól részben lerombolt apátsági épület" helyreállítására.[105]

1946. október 22-én Ruzsovits pannonhalmi asztalos az ablakokat javította ki.[106] 1947. február 2-i levelében a főapát örömmel vette tudomásul, hogy az épület céljaira üveghez jutottak.[107] Február 20-án értesítette az apátot, hogy az építés- és közmunkaügyi miniszter az épület helyreállítására az Újjáépítési Közmunkaváltság Alapból 1500 Ft segélyt engedélyezett.[108] Március 5-én a pannonhalmi perjel újabb 8000 Ft kiutalásról írt. Kijelentette, „elhatározott szándéka", hogy az apátságot még 1947 folyamán teljesen rendbe hozzák. Ablaküveg már van, az ajtók gyors ütemben készülnek Pannonhalmán, az ablakok már elkészültek. Az üres szobák bebútorozása és a poloskairtás zajlik, a magtár felőli épület lebontására és annak újraépítésére is sort kell keríteni.[109] Július 22-én a minisztériumtól 8000 Ft érkezett az épület helyreállítási költségeire, így összesen mintegy 46 ezer Ft állt rendelkezésre.[110] Augusztus 4-én a kőművesmunka befejeződött, de a belső restaurálásra nem került sor.[111]

Sárközy Pál kormányzó apát augusztus 1-jei levelében figyelmeztetett, hogy tartani lehet a hatósági igénybevételtől, ha nagyobb számú üres szoba áll rendelkezésre. Tervbe vette, hogy ideküldi a laikus testvéreket, akik mesterséget akarnak tanulni.[112] A rendi krónika augusztus 4-én arról tudósított, hogy az épület

103 PFL FH, 524/1946.
104 MNL VaML XII. 2, 17/1946.
105 PFL FH, 784/1946.
106 PFL DAL Napló 1946–1950, 10.
107 MNL VaML XII. 2, 3/1947.
108 MNL VaML XII. 2, 5/1947.
109 MNL VaML XII. 2, 7/1947.
110 PFL DAL Napló 1946–1950, 21.
111 PFL DAL Napló 1946–1950, 22.
112 MNL VaML XII. 2, 21/1947.

restaurálása kora tavasztól „erős ütemben folyik", remélhetőleg őszre teljesen rendbehozzák.[113] December 3-án Nemes Vazul plébános tájékoztatta Kovács Sándor püspököt, hogy 1945-ben a kápolnát feldúlták és berendezését szétszedték. Engedélyt kért, hogy az apáti lakosztály nagyszobáját kápolnává alakíthassák át és december 9-től használatba is vehessék, az Oltáriszentséget itt őrizzék. A püspök 15-én adta meg az engedélyt.[114]

Még 1948 januárjában is tizenhárom szoba teljesen üresen állt, és a főapáti tanács is csak öt szoba minimális bútorzattal való berendezését tudta támogatni.[115] Májusban felvetődött, hogy a celldömölki állami gimnáziumot az épület egy részébe helyezik, de az apát ehhez nem járult hozzá.[116]

1949. február 11-én Rács Imre festőművész megbozta a restaurált Szent Benedek-képet, melyet a korábban elszállásolt ukrán nők rongáltak meg.[117] A szobák felszerelése még 1949-ben is nagyon hiányos volt. Október 25-én a pince egy részét bérbe kellett adniuk a Borkereskedők Nemzeti Vállalatának 2 évre havi 15 liter borért. December 15-én bérbe adták az egyik földszinti szobát is, havi 15 liter borért. Borszükségletüket így a havi 30 liter fedezni tudta.[118]

1950. március 19-én szomorúan állapította meg Jándi Bernardin apát, hogy nincs jele annak sem a templomban, sem a monostorban, hogy az apátság Nagyboldogasszonyról van elnevezve, csak a porta bejárata fölött van egy Mária-szobor, amely szerinte Bartolomé Esteban Murillo képének másolata. Ezért az aranymiséjekor kapott művészi kerámiaszobrot a kápolna oltárképéül a falba vésette. Márciusban fehérre festette a házikápolna belső ajtaját és ablakait és a faliszekrényt.[119] 1950-ben Sárközy Pál kormányzó apát ígéretet tett arra, hogy egy Madonna-képet küld Celldömölkre. Tudomásul vette, hogy az apát volt lakásait bérbe vette a mélyépítési mérnöki kar, ezért a klauzúra rendje is átmenetileg módosult.[120] Március 31-én az Annunciáta nővéreket kilakoltatták a kórházból. Lakásul mind a tizenegyen a székház ebédlőjét foglalták le. Ennek fejében egy nővér konyhaleányi szolgálatot teljesített a gazdasszony mellett.[121]

Az 1950 tavaszán tett intézkedések (házikápolna kifestése, Mária-kép beszerzése, nővérek elszállásolása) arra engednek következtetni, hogy a rendtársak az országban általánosan tapasztalható egyházellenes támadások ellenére is optimistán tekintettek az apátság jövőjére. Közel fél év múlva azonban szembesülniük

113 MNL VaML XII. 2, 23/1947. Rendi krónika I.
114 SzEL PL AC, 2794/1947.
115 BOROS (2012), 376.
116 MNL VaML XII. 2, 19/1948.
117 PFL DAL Napló 1946–1950, 43.
118 PFL DAL Napló 1946–1950, 53–54.
119 PFL DAL Napló 1946–1950, 57.
120 MNL VaML XII. 2, nem iktatott iratok, folio 1.
121 PFL DAL Napló 1946–1950, 57.

kellett azzal, hogy a bencés rend Celldömölkön nem működhet tovább. A működést az 1950. évi 34. törvényerejű rendelet szüntette meg, melyet szeptember 7-én tettek közzé a *Magyar Közlöny*ben. Boros Zoltán kutatásai nyomán ismert, hogy az apátsági naplóba június 4-én került az utolsó bejegyzés, a beérkezett hivatalos leveleket pedig ebben az évben már nem is iktatták. A monostor utolsó apátja, Jándi Bernardin szeptember 20-án költözött végleg a pannonhalmi főmonostorba. A feloszlatási rendelkezés a többi szerzetest is a monostor elhagyására kötelezte. Nemes Vazul 1953-ig maradt plébánosi beosztásában.[122] Az épület – kártalanítás nélkül – állami tulajdonba került.

8. Az épület sorsa 1950-től napjainkig

Az 1950-es rendfeloszlatás és államosítás után az épület tanácsházaként működött, előbb a járási, majd annak megszűnte után a városi tanács használta. 1975–1976-ban homlokzattatarozásra került sor.[123] Az épület utólagos vegyi falszigetelését 1983-ban végezték el. A belső felújítás 1983–1985-ben készült el. A felújítás és korszerűsítés nyomán barokk és 20. századi falfestések kerültek elő. A falfestések restaurálása 1986-ra fejeződött be. A külső homlokzatokat 1987-ben újították fel.[124]

Az épület azóta keveset változott. A déli és nyugati homlokzatokat újravakolták néhány évvel ezelőtt, a magtár homlokzatán előzmény nélküli vakablakokat készítettek. 2012–2013-ban a földszint délnyugati sarkában két osztálytermet alakítottak ki a Szent Benedek Katolikus Általános Iskola két első osztálya számára.

A rendszerváltás után 2010. július végéig polgármesteri hivatal működött az épületben, majd 2010 szeptemberében az épület visszakerült a bencés rend tulajdonába.[125] 2013. december 21-én Veres András megyéspüspök, Ágh Péter országgyűlési képviselő és Kirner Antal Zoltán celldömölki plébános sajtótájékoztatóján beszámolt arról, hogy a kormány decemberi határozata szerint 300 millió forintból újulhat meg az épület. A bencés rend 99 évre a szombathelyi egyházme-

122 Boros (2012), 378.

123 C. Harrach–Kiss (1983), 73. PGyÖSzKT 10900 szám. Tervező: Kacsóh Lászlóné, VÁTI 1972. Az udvari homlokzaton ekkor még eredeti helyükön voltak barokk ablakok. A következő helyreállításkor ezek felmérési rajzai alapján készítették el a jelenlegi ablakokat.

124 MM (1996), 377. 1976-ban az udvari szárnyakban találtak eredeti ablakszerkezeteket. Ezek felmérése alapján, 1985-ben valamennyi ablakot kicserélték. Ekkor belsőépítészeti tervek is készültek. PGyÖSzKT 35402. szám. Belsőépítészeti tervek. Tervező Simon László, Győriterv Soproni Irodája.

125 Kozma Gábor: Visszakapták a bencések a celli apátsági épületegyüttest. Vas Népe online, 2010. szeptember 1. http://vaol.hu/címlapon/visszakaptak-a-bencesek-a-celli-apatsagi-epuletegyuttest-1240767 (letöltve 2014. december 9.).

gye gondjaira bízta a monostort. A püspök hangsúlyozta, hogy az épület csak a felújítás után kap egyházi funkciót. A tervek szerint itt fog működni a plébánia, az emeleten pedig 60 fős zarándokszállást alakítanak ki, múzeum is várja majd a látogatókat, és itt kap helyet a Mária Rádió szerkesztősége is.[126]

II. A műemléki kutatás eredményei

2014 januárjában a Szombathelyi Egyházmegye megbízásából, a Vas Megyei Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala határozata alapján festőrestaurátori kutatás és falkutatás zajlott az épületben.[127] Első lépcsőben az épület értékleltára készült el, amely helyiségenként összegezte a még fennmaradt műemléki értékeket. Ezt követően a falkép-kutatásra kerülhetett sor. Ennek során az alábbi eredmények születtek:

- Az épület refektóriumában, bár nagyon rossz és töredékes állapotban, fennmaradtak az 1770 tájára tehető falképek, melyek Mária életéből vett jeleneteket (is) ábrázoltak.
- A földszinti folyosón, a bejárati előcsarnokban, valamint az emeleti folyosókon tondókba szerkesztett, 1930 táján készített képek kerültek elő. Ezekről a történeti adatok is tudósítottak.
- Az épület díszét a nagyon igényes és változatos stukkómunka adta, mely nem volt színezett, inkább a fény-árnyék hatás játékával emelte ki az épület hangsúlyos tereit.
- Az épület déli homlokzatán a korábbi napóra festésrétegét nem sikerült megtalálni, mert a vakolatot az 1985-ös helyreállításkor kicserélték.
- Az épület eredeti színezésére néhány helyen támpontot kaptak a restaurátorok. Az épület törtfehér színű volt.

126 TÓTH Csongor, Megújul a bencés kolostor. Vas Népe online, 2013. december 22. http://vaol.hu/celldomolk/megujul-a-bences-kolostor-659118; Magyar Kurír Katolikus Hírportál, 2013. december 21. http://www.magyarkurir.hu/hirek/felujitjak-celldomolki-volt-bences-apatsagi-kolostort (mindkettő letöltve 2014. november 9.).

127 Falkép-restaurátorok: Gyarmati András és Heitler András. A falkutatást Nemes András, az épület értékleltárának elkészítését Nemes András, Gabrieli Gabriella és ifj. Nemes András, a történeti adatok összegyűjtését Kelemen István, a kutatás során előkerült részletek felmérését Gabrieli Gabriella, a rajzi dokumentáció szerkesztését és digitalizálását Kiss Melinda végezte. A terveket a Litkei Építészíroda készítette Litkei Tamás vezetésével. A munkákról többkötetes dokumentáció készült, mely a kutatási naplókon túl rajzos és fényképes részeket tartalmaz, kiegészülve a helyreállítási javaslattal. A dokumentációk az alábbi archívumokban találhatók meg: Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ Tervtára, Magyar Nemzeti Levéltár Vas Megyei Levéltára, Szombathelyi Egyházmegye Levéltára, Szombathelyi Egyházmegye Főépítészi Hivatala, Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala.

- Az épületbelsőben néhány megmaradt 18. és 19. századi ajtón sikerült a legkorábbi fetéseket feltárni. Ezek rekonstrukciója – reméljhetőleg – az épület felújításakor bekövetkezik.

A falkutatás is több új eredményt hozott:

- Sikerült feltárni azokat a részleteket, melyek bizonyították, hogy a bencés kolostort eredetileg zárt udvarosra tervezték. A meg nem épült szárnyak tervezett falvonala csorbázatban az udvari homlokzatokon több helyütt is megjelent.
- A nyugati homlokzat elé ugyanolyan rizalitot terveztek, mint amilyen a keleti és a déli homlokzat előtt is látható. A nyugati oldalon a tervezett rizalit falcsorbázata előkerült. Azt csak feltételezhetjük, hogy az északi oldalra is ilyet terveztek.
- Tisztázódott, hogy a magtár jóval később, 1875-ben épült meg. Előtte feltehetően kerítésfal zárta az udvart nyugati irányból.
- A nyugati szárny udvari homlokzatán előkerült egy árkádív, melyet elkészülte után, az építkezés félbeszakadásakor befalaztak. A templom Tárházának falán látható falkép alapján a nyugati homlokzatot öt árkádív díszítette volna, a középsőben a kocsiáthajtóval *(8. kép)*.
- A keleti homlokzatnak kőlábazatot készítettek, benne négy pinceablakkal. A lábazatot és az ablakokat is a kutatás tárta fel. Egyúttal sikerült tisztázni a pince eredeti falkiosztását is.
- Az épületbelsőben számos nyílásáthelyezést lokalizált a falkutatás. A különböző korok igényének megfelelően helyeztek át ajtókat, nyitottak újakat, vagy éppen átfalaztak. Csak a legfontosabbakat emelnénk ki:
    1. A földszinti folyosók kifutottak a homlokzatokra. A folyosók végén, azok tengelyében ablak volt. (Kivéve az emelet északi végén az apáti lakosztályt. Itt mindig kisebb tárolóhelyiség, kamra helyezkedett el.)
    2. Az épület kamráját és konyháját is sikerült megtalálni, a kertbe vezető ajtóval együtt.
    3. A déli homlokzat sarokszobáinak dél felé nem volt ablakuk. A mai ablakokat csak 1976-ban vagy 1985-ben törték a szimmetria kedvéért, minden történeti alap nélkül.
    4. A folyosókon található fűtőnyílások feltárásával rekonstruálhattuk az épület egykori fűtésrendszerét. Ehhez nagy segítséget adtak az inventáriumok, melyekben jelölték a „kályhás" és „kályha nélküli" helyeket.

- Az archív fotók és képeslapok alapján sikerült képet nyernünk az egykori boltozott nyugati kerítéskapuról, valamint az épület kéményeiről. Ugyanakkor az épület padlásán előkerült a keleti timpanont díszítő vaskereszt, amelyet a források is említenek.

8. kép. A nyugati belső homlokzatra tervezett árkádívekből csak egy készült el, a félbemaradt építkezés miatt befalazták. Fotó: Nemes András

Mindezek alapján nagy biztonsággal adhattunk javaslatot az épület helyreállítására. Kubaturájában az 1770-es éveket fogja megjeleníteni, belsejében viszont a 19. századi és az 1930 körüli részletek is hangsúlyt kapnak. A magtár helyén, falainak felhasználásával napjaink stílusához igazodó, de a műemléki szempontokat figyelembe vevő plébániaépület kap helyet.[128]

128 A kutatási dokumentációkra épülő módosított terveket a Központi Építészeti Tervtanács (KÉT) 65/2014. 2014. április 25. határozatával elfogadásra javasolta.

FÜGGELÉK

I.

Feljegyzés a monostorépítésről a templom protokollumában

(PEL DAL, fasc. 3. nr. 9. Protocollum ecclesiae Dömölkiensis)

Anno 1760. die 14. mensis Martii Divina auxiliante gratia hujus novi Dömölkiensis aedificii ad Divam Thaumaturgam Kiss-Cellensem imposuit primum lapidem fundamentalem ejusdem Abbatiae pro eo tunc administrator admodum reverendus pater Samuel Vajda Ordinis Nostri Sancti Patris Benedicti ad Sanctum Martinum de Sacro Monte Pannoniae professus et sacrae theologiae professor emeritus, qui erecto utcunque fundamento in Abbatem Tihaniensem promotus et translatus est.

Huic in officio administratoris successit admodum reverendus pater Emericus Mákoczi ejusdem ordinis et loci professus, qui juvante Deo et industria sua in continuando ejusdem residentiae aedificio adeo progressus est, ut erectis quatuor in superiori, et totidem in inferiori condignatione honestis cubiculis anno 1763. die 5. Octobris ipso festo Sanctorum Placidi et caeterorum martyrum duplicatam crucem ferream unius centenarii utcunque deauratam supra frontispicium futurae portariae cum pulsu omnium campanarum, tubarum et timpanorum sonitu gloriose elevati et erigi fecit.

Anno eodem utpote 1763. die 17. mensis Octobris tres reverendi patres videlicet pater Reginaldus, pater Gregorius et pater Bonifacius in tribus cellis inferioribus novum habitaculum cum gaudio susceperunt, imo ipsa die relicto antiquo refectorio ad novi aedificii primum satis amplum cubiculum, alias pro hospitibus in futurum deserviendum, interim pro refectorio adhibendum, idem reverendus pater administrator delatis mensis primam caenam cum sibi adhaerentibus charissimis confratribus patre videlicet Reginaldo, reverendo patre Gotthardo, reverendo patre Zorardo, patre Gregorio, Roberto, item reverendo domino Alexandro Benkö, fratribus item laicis fratre Tobia, Georgio Feszt et pallerio murariorum cantantibus musicis hymnum de S. Solanno sumpsit.

Die vero sequenti utpote 18. Octobris ipso festo Sancti Lucae Evangelistae primum prandium in eodem interimali refectorio sumpsimus, quod reverendissimus dominus Thadaeus Scrabel ex Regia Cannonia Gradicensi ad Olomocium Ordinis Praemostratensis professus et simul praepositus Csornensis cum adjuncto sibi admodum reverendo patre Henrico Churcz ejusdem ordinis in Polonia professo sua gratiosa praesentia condecoravit.

Anno 1764. die 30. Junii sub admodum reverendo patre Emerico administratore erecta est lapidea statua Beatae Mariae Virginis in Caelos Assumptae ad frontispicium portariae inter pulsum omnium campanarum et clangorem tubarum ac timpanorum, spectante copioso populo huc pro devotione adveniente, quae summopere condecorat ipsum novum aedificium.

1764. die 26. Octobris reverendus pater Gotthardus, die vero 30. ejusdem mensis reverendus pater Zorardus ex antiquo aedificio transportarunt se ad superius novum aedificium.

Die 21. Novembris ipsa die Praesentationis Beatae Mariae Virginis admodum reverendus pater Emericus administrator, relicta pro muribus antiqua residentia contulit se ad

novum aedificum, concedant superi, ut ad annum reliqui etiam charissimi confratres in hanc novam aedem se transferre valeant.

2.

A monostor ingóságainak leltára, 1787. április 15.

(MNL OL C 103, EE Inventeur deren bey dem, den 24. Jänner anno 1787. aufgehobenen in Eisenburger Komitat liegenden Benedictiner Convent zu Klein Maria Zell, oder Dömölk vorgefundenen Naturalien und Vieh Gattungen. Fol. 43–49., 53.)

In Refectorio

Zahl der Mobilien		Fl.	xr.
7	zinnerne grose Suppenschüsseln wägen 23 Hb[129]	6	54
22	andere Schüsseln von Zinn wägen 53 Hb	15	54
95 Stuck	Zinn Teller wägen 120 Hb	33	–
7	zinnerne Kanneln wägen 12 Hb	3	–
5	alte zinnerne Schalen wägen 4 Hb	–	40
4	alte Salz Vasseln wägen 2 Hb	–	18
4	messingene Leuchter wägen 14 Hb	4	12
6 paar	gläserne Salz Vasseln [...]	–	24
6 paar	silberne Messer		
1	grosser silberner vorleng Löfel	?	[lásd a tanulmány szövegében]
21 Stück	silberne ordi[na]ri Löfel		
2	zinnerne vorleng Löfel	–	10
5 paar	Messer mit zinnernen Heften	–	25
4 paar	Messer mit messingenen Heften	–	24
11 paar	Messer mit beinenen Heften	–	44
1	Streicher von Stachl	–	4
1	groß alt geflicktes Tischtuch	–	45
1	groß alt geflicktes Tischtuch schleissig	–	30
1	groß alt geflicktes Tischtuch schleissig	–	24
1	groß alt geflicktes Tischtuch schleissig	1	–
1	altes schleißiges Tischtuch groß	–	18
1	altes schleißiges Tischtuch groß	–	15
1	kleines schleißiges Tischtuch	–	12
1	kleines schleißiges Tischtuch	–	9
1	kleines schleißiges Tischtuch	–	20
1	groß alt geflickt schleisiges Tischtuch	–	18
1	groses Tischtuch	2	–
1	groses Tischtuch	2	–
1	kleines grobes Tischtuch	–	12
42 Stuck	alte Serwietter	4	12

129 Hb = Pfund, libra, font. 1 font = 0,56 kg.

2		Handtücher von grober Leinwand	–	6
1		alte kattonene Bolster Zieche	–	4
12		alte Stroh Teller	–	6
8 Stuck		gläßerne Vermuth–Krügeln	–	8
1 paar		Porcellainene Caffee Schaalen	–	12
7 paar		Hollitscher Caffee Schaalen	–	28
1		Zucker Büchse	–	6
1		Zucker Büchse von Blech	–	4
8 Stuck		messingene Caffee Löfln	–	16
2		vergoldte Caraffinen	–	4
4		stahlene Lichtputzscherer	–	12
1		kleines Glöckl	–	3
1		grose Speiß Tafel von eichen Holz 2 $^{4}/_{6}$ Klafter lang	10	–
15 Stuck		rund geschliffene Boutellien	1	–
2		ord[ina]ri Boutellien	–	6
2		ord[ina]ri Caraffin	–	2
5		ord[ina]ri Tokayer Gläßer	–	5
2		Rosoly Glaßln	–	4
3		Seidl Boutellien	–	3
11 Stuck		Essig flaschen	–	22
33 Stuck		Trinkgläßer ord[ina]ri	–	33
3		Essig Karafinen	–	6
2		weiche kleine Tischln	–	30
1		Kuglstadt von weichen Holz blau angestrichen	–	30
1		weiche Bank	–	4
1		alter weicher Tisch	–	9
1		gelber Vorhang von geblumten Parkan	–	30
2		zinnerne Weichbrun Kesserl	–	4
1		Wasser Amper mit 2 eisenen Reifen	–	6
1		alt weiches Wasserschaff	–	2
1		weiches Kühl wannl	–	2
1		alter Speiß Kasten von weichen Holz braun angestrichen	–	24
1		altes weiches Tischl	–	3
3		Hand Kärbln	–	6
1		Serwiet-presse	–	15
1		Eisenburger Komitats Mappa in eichener Rahm die Leistln vergoldt	1	30
1		neuer lederner Sessel	–	45
15		alt lederne Sesseln	3	45
9		alt ganz verdorbene Sesseln	–	54
1		weicher Lehnstuhl	–	5
1		eisene Hang Uhr mit einem Uhr Kasten von harten Holz	8	–

In der Kuchel

1	alter eisener Bratter mit aller Zugehör	2	–
1	groser Bratt-Spieß	–	12
1	kupferne Höfen ohne Deckel mit eisenen Ranften wägend 30 Hb	9	–
4	kupferne Reinen mit eisenen Füssen und einen Deckel wägend 12 Hb	3	36
2	alte verdorbene Kastrol mit 3 unbrauchbarn Deckeln wägend 6 Hb	1	12
1	kupfernes Kuglhupf-Beck wägend 1 Hb	–	20
1	kupfernes Kastrol wäget 2 ½ Hb	–	45
1	kupfernes Wasser schöpferl mit einer eisenen Handhabe wäget 1 Hb	–	12
2	kupferne kleine Caffee Kannln	–	24
1	messingener Mörser wägt 5 ½ Hb	1	39
1	großer verbrennter eisener Feüerhund wägt 50 Hb	1	40
1	Feuer Schauferl	–	1 ½
1	Schier-Haggen	–	2
1	Feuer Zange	–	3
1	Vögel-Brattspieße	–	6
1	Salz-Mühle	–	24
4	alte Wasser Schaffeln	–	8
1	alte weiche Bank	–	5
1	eichener Wasser Standter mit 4 eisenen Reifen	–	45
1	Hackstock	–	6
2	alte Reibeisen	–	4
1	Hack Messer	–	7
1	Vieg Messer	–	5
1	Baum Scherer	–	1
1	alter Leuchter	–	3
2	alte Brattpfannen	–	24
1	alte Köstenpfanne	–	6
4	Bräun-blattl	–	12
2	alte Dreyfüssel	–	2
2	alte blecherne Nudlsaüger	–	6
2	eisene Rost	–	18
5	alte eisene pfanndln	–	30
3	eisene Fleisch gabeln	–	9
2	alte eisene Schöpf-Löffeln	–	6
1	Sterz-Korb für das feder Vieh	–	3
4	kleine Omorken Vaßln	–	12
2	kleine Schmalz Theseln	–	8
1	alte eisene Grab Schaufel	–	1
2	Abwasch Schaffer in hölzernen Banden	–	8

1	Wasser Sechterl mit 2 eisenen Raifen	–	4
2	kupferne pastetten Bleche wägen 2 ℔	–	24
2	alt verdorbene weiche Kuchel Tische	–	6
1	Mehl Sieb	–	6

In Kuchel Zimmer

1	alter weichen Kasten	–	24
1	alter weichen Tisch	–	6
1	alt weiches Canapeé	–	6
1	kleine alte weiche Bank	–	1
1	Bad wanne von weichen Holz	–	24
1	altes Nudl-Brett	–	1
1	kupferner Drechter	–	6
1	Brun-Katze	–	6
1	kleines weiches Tischl	–	6
17	hölzerne Teller	–	17
1	alte hölzerne Kanne	–	2
1	alte vermoderte Roll von harten Holz	2	–

In der Speiß

3	alte Glocken Seile	–	18
1	alte Speis-Truhe von weichen Holz	–	15
257 ℔	alt unbrauchbar und verdorbenes eisen	4	17
4	alte unbrauchbar Grabe Schaufeln	–	8
1	alter Stein Bohrer	–	6
1	alter Krampen	–	6
1	alter Mauer Hammer	–	2
1	alt verrosteter Maurer Hammer	–	1 ½
1	alter verrosteter Maurer Hammer	–	4
1	alt Kuchel Messer	–	3
1	alter kleiner Hammer	–	1 ½
1	alte Reit-Haue	–	2
1	alt Hack-Messer	–	2
1	alter Amper Raif von eisen	–	3
2	alte Reit-Hauen	–	3
1	alter verdorbener eisener Rechen	–	4
1	alte verdorbene Wagen waage	–	6
3	ein eimrige weiche Vaßln in hölzernen Banden	–	9
2	Preß-Säcke	–	6
1	Brod-Brett	–	6
5 Stuck	alt vermoderte Speiß-stangen	–	5
1	alt vermorderter Fleisch Riehm	–	6
1	alt verdorbener Kuchl-Kasten von weichen Holz	–	24

2	blecherne Stern Latern	–	24
2	blecherne alte Seidl Zimenter	–	1 ½
2	hölzerne Halb und Seidl Zimenter	–	2
1	zwey züngichte Gabel	–	1 ½
3	Omorken Vaßln in hölzernen Banden	–	9
1	alte Speis Truhen von weichen Holz	–	18
8	Sauerbrun Flaschen	–	8
20	gläserne Kertzen Modella	–	40
1	kleines Hand-Körbel	–	1
1	alter weicher Schublad-Kasten	–	24
1	alte blecherne Schalen waage mit 3 ½ Lb gewicht	–	30
1	kleine eisene Waage	–	24
1	kleines Vaßl ¼ eimer haltend	–	6
1	kleines Thesel	–	3
6	blecherne Tafeln	–	18
1	Theßl	–	3
5	alt unbrauchbare weiche Vaßln 7 eimer haltend	–	15
2	alte Schaffeln	–	6
1	Schmalz These		9
3 Stuck	alte Säcke	–	18
1	Moßter	–	51
3	alte verdorbene Moßtern	–	18
1	alter Brodschneider	–	3
1	alter weicher Tisch	–	6
1	weiches Tischl mit einer Schublade	–	9
1	hölzerne Windschauffeln	–	4
2	grose Sumper	–	6
1	messingene Stuck Mörser 25 Lbwägend	3	45
1	große Säge	1	–

In Gast Zimmer in obern Stock numero 1.

1	eichene Bettstadt	–	51
2	Stroh Säcke	–	24
1	unter Duchet mit ungeschlissenen Federn	–	51
3	Bölster mit blauen Köllisch überzogen	–	45
1	Bölster mit kottonen Überzug	–	10
1	unter Leintuch	–	24
1	ober Leintuch	–	6
1	Decke mit kottonenen Überzug	1	30
1	weiche Bettstadt	–	24
1	alte Mattraze mit Roßhaar gefüllt wägt 14 Lb	2	48
1	unter Leintuch zerrissen	–	3
1	ober Leintuch zerrissen	–	12
1	kottonene Bettdecke	–	51

1		weiches Tischl	–	24
1		weicher Bettschammel silberfarb angestrichen unbrauchbar	–	24
1		fuinirtes Schreib-pult mit Schubladen unbrauchbar	–	36
2		gute Sesseln mit Geiß Füssen und gelben Tuche überzogen	1	30
3		alte lederne Sesseln mit gedrexellten Füssen	–	18
1		weicher owaler Tisch mit wax Leinwand überzogen	–	36
1		zinnernes Nacht-Geschier wägt 1 ½ Hb	–	18

In Gast Zimmer numero 2.

1		altes weiches Bettstadtl	–	7
1		Stroh-Sack	–	9
1		unter Duchet	–	24
1		unter Leintuch	–	12
1		ober Leintuch	–	9
1		alt kattonene Beth-Decke	–	30
1		Bolster mit blauen Köllisch überzogen	–	9
1		weiche Kleider-Stelle	–	7
1		weich ovales Tischl mit wax Leinwand überzogen	–	12
1		geschniztes Frauen Bild in einen Kastl mit Glaß	–	24
1		weicher Schammel	–	2

In Gast Zimmer numero 3.

1		Bettstadt blau angestrichen	–	36
1		Stroh-Sack	–	9
1		Mattratze mit ein Kopf-Bolster mit blauen Köllisch überzogen und mit Roßhaaren gefüllt wägt 12 Hb	2	24
1		unter Leintuch	–	9
1		ober Leintuch	–	18
1		alt kattonene Beth-Decke	1	–
2		Bölster mit blauen Köllisch überzogen	–	18
1		alter weicher Tisch	–	21
2		grobe Handtücheln	–	6
1		alt weich Tischl mit Wax Leinwand überzogen	–	15
1		neuer weicher Bettschammel blau angestrichen	–	51
1		alter lederner Sessel	–	6
2		alte Sesseln mit grünen Tuch überzogen	–	24

In Gast Zimmer numero 4.

1		weiches Bettstadt	–	18
1		Stroh-Sack	–	9
1		unter-Duchet	–	20
1		unter Leintuch	–	9

1	ober Leintuch		—	18
1	alt kattonene Beth-Decke		—	24
1	Mattratzen polster mit Roßhaar gefüllt und blauen Köllisch überzogen wägt 1 ½ Hb		—	18
2	Bölster mit alten blauen Köllisch überzogen		—	14
1	weiche Kleider Stellagge		—	7
2	alte Gelsen Garn		—	3
1	weiches Tischl mit einer Bücher Stellagge		—	7
1	Seitl Glaß		—	1
2	Bücher Stellagen von weichen Holz		—	6
1	Meßingener Leuchter		—	12
1	Lichtputzschere		—	3
1	zinnener Lavor ohne Kannl 1 Hb wägend		—	12
1	zinnener Weichbrun Kessel		—	2
1	alter Bethschammel		—	15
2	alt verdorbene Sesseln mit blauen Überzug		—	12
2	eisene Vorhang Stangeln		—	3
1	eisene Hang Uhr mit einem Uhr Kasten von harten Holz		10	—

3 Gast Zimmer numero 5.

1	weiche Bethstadt		—	20
1	Mattratze mit grober Leinwand überzogen und mit Roßhaaren gefüllt 19 Hb wägend alteswegen das [...]		2	13
1	unter Leintuch grob		—	15
1	ober Leintuch grob		—	15
1	alt kattonene Beth-Decke		—	45
2	Bölster mit blauen mit Köllisch überzogen		—	18
1	weiche Bettstadt		—	17
1	alte unter Dachet		—	24
1	unter Leintuch		—	12
1	ober Leintuch		—	9
1	alt kattonene Beth-Decke		1	—
3	Bölster mit blauen Köllisch überzogen		—	27
1	hölzerne Lavor-Stelle mit 1 grünen Vorhangl		—	9
1	weicher Bücher Kasten grün angestrichen		3	20
1	weicher Bettschamel		—	21
1	weicher Bücher-Kasten		1	30
1	Weich-Tischl mit Wax Leinwand überzogen		—	6
1	alter messingener Leuchter		—	6
1	Lichtputzschere		—	2
2	gemahlene Bilder in eichenen Rahmen die Leisteln vergold mit Glaß gefaßt		1	—
1	geschniztes Crucifix mit 2 Statuen ungefaßt		—	45

2	alte lederne Sesseln	—	12
2	Halb-Krügeln	—	4
1	alt Handtüchel	—	3
1	Vorhang stangl	—	1 ½

In Gast Zimmer numero 6.

1	weich Tischl	—	9
2	Schilf Decken alt	—	10

In Gast Zimmer numero 7.

1	weiches Tischl	—	36
1	Sessel mit Geiß Füssen und gelben Tuch überzogen	—	36
1	weicher Lehnstuhl	—	7
1	weiche Bettstadt	—	15
1	Strohsack und Polster mit gehack gefüllt	—	9
1	Mattratze mit Roßhaar gefüllt und raucher Leinwand überzogen wägt 11 lb	1	17
1	unter Leintuch	—	12
1	alter Bolster mit Katton überzogen	—	9
1	kleines Bethstadtl von harten Holz unbrauchbar	—	7
1	unter Duchet		18
1	unter Leintuch	—	20
1	Bolster mit blauen Köllisch überzogen	—	7
1	alte weiche Bettstadt	—	7
1	alter zerrissener Strohsack	—	3
1	unter Duchet	—	20
1	unter Leintuch alt	—	3
1	ober Leintuch alt	—	6
1	Decke mit Schaafwolle gefüllt und mit Kotton überzogen	—	36
1	alter Polster	—	6
1	Hand-Tuch	—	2
1	alt hölzernes Feldbett unbrauchbar	—	6
1	alter Strohsack	—	7
1	unter Leintuch	—	7
1	alter Teppich	—	18
1	alt weiches Feldbett silberfarb angestrichen	—	12
1	Strohsack	—	6
1	Strohsack Polster	—	3
1	altes grobes unter Leintuch	—	12
1	altes grobes ober Leintuch	—	9
1	Leinwandt gedruckte Beth Decke	—	27
1	Bolster mit alten Kotton überzogen	—	6
1	weiche Bettstadt	—	9

	unter Leintuch	–	10
	alt tücherner Wagen Polster	–	3
	messingener Leuchter	–	6
	Lichtputzscheere	–	2
	Kleiderstelle von weichen Holz	–	3

1 Gast Zimmer numero 8.

	weiche Bethstadt	–	17
	weiches Tischl	–	36
	alter Sessel mit Tuch überzogen	–	6
	weiche Kleider Stelle	–	3

1 Gast Zimmer numero 9.

	weiche Bethstadt	–	24
	alte mit Roßhaar gefüllte Mattratze wägt 12 Hb	1	24
	altes unter Leintuch	–	7
	auf Leinwandt gedruckte Beth-Decke	–	24
	Bolster mit blauen Köllisch überzogen	–	10
	Kleiderstelle	–	3

1 Gast Zimmer numero 10.

	weiche neue Bettstadt ohne Bethgewandt	–	51
	Kleider Stelle	–	3
	alt verdorbener weicher Bettschammel	–	9
	messingener Leuchter	–	12
	Lichtputzscheere	–	2

1 Gast Zimmer numero 11.

	weiche Bethstadt	–	17
	Stroh-Sack	–	9
	unter Leintuch	–	12
	ober Leintuch	–	31
	kottonene Beth-Decke	–	45
	alte mit Roßhaar gefüllte Mattratze wägt 13 Hb	1	31
	Bolster mit blauen Köllisch überzogen	–	10
	Bolster mit Kotton überzogen	–	7
	weiche neue Bethstadt blau angestrichen	–	51
	Stroh-Sack	–	9
	alte mit Roßhaar gefüllte Mattraze wägt 16 Hb	1	52
	grobes unter Leintuch	–	6

1	grobes Ober Leintuch	—	30
1	alt kottonene Beth-Decke	—	39
2	Bölster mit blauen Köllisch überzogen	—	18
1	Bolster mit kattonenen Überzug	—	10
1	weich mit gewixter Leinwand überzogenes Tischl	—	12
1	weiches ovales Tischl		7
1	kleiner Teppich	—	12
1	weich Tisch mit wax Leinwand überzogen samt einen grünen Vorhangel	—	12
2	weiche Lehnstühle	—	20
1	grobes Hand-Tüchl	—	3
1	Messingener Leuchter	—	9
1	Lichtputzscheere	—	3
1	gläserner Krug mit ein zinnernen Deckel	—	6

In Gast Zimmer numero 12.

1	weiche Bettstadt blau angestrichen neu	—	51
1	Stroh-Sack	—	6
1	allte mit Roßhaar gefüllte Matratze wägt 10 Hb	1	30
1	alt zerrissenes unter Leintuch	—	3
1	alt ober Leintuch	—	12
1	alt Kottonene Beth-Decke	—	36
2	Bölster mit blauen Köllisch überzogen	—	14
1	kleines Bettstadtl		
1	Stroh-Sack	—	5
1	Mattrazen Polster mit Roßhaar 1 ½ Hb wägend	—	7 ½
1	alt unter Leintuch	—	10
1	alt ober Leintuch	—	12
1	alt zerrissene Beth-Decke	—	15
2	Bölster mit blauen Köllisch überzogen	—	18
2	alt Bethstadtl	—	7
1	alt Kotzen	—	30
1	alt unter Leintuch	—	9
1	altes weiches Tischl	—	36
1	messingener Leuchter	—	6
1	Lichtputzscheere	—	2
1	Kleiderstelle	—	3
1	alter mit Tuch überzogener Sessel	—	6
1	weicher Lehnstuhl	—	10
1	hölzernes kleines Kreutz Tischl	—	3

In Zimmer numero 13.

1	weiches Tischl	–	6
1	alte Spannische Wand	–	15
1	alter weicher Bettschammel braun angestrichen	–	18
2	alte Sessela	–	12
1	Kleider Stelle	–	3
1	altes weichbraun Kesserl von Gärtler Arbeit	–	3

In der Bibliotheck

4	Stellaggen von weichen Holz	1	20
1	Lehnstuhl von weichen Holz	–	5
1	Tischl von weichen Holz	–	20
1	Teppich	–	20

In dem Keller
Der Wein ist schon beschrieben.

10 Stuck	leehre Väßer 160 ¼ Eimer haltend in eisenen Banden	80	7 ½
3 Stuck	leere Väßer 29 Eimer haltend in hölzernen Banden	7	15
3 Stuck	leere Väßer 16 ¼ Eimer haltend in hölzernen Banden	3	15
3 Stuck	leere Väßer 7 ¾ Eimer haltend in hölzernen Banden	1	15
1 Stuck	leeres Vaßl 10 ¾ Eimer haltend in hölzernen Banden	1	36 ¾
2 Stuck	leere Väßer 10 ¼ Eimer haltend in hölzernen Banden	1	22
1 Stuck	leeres Vaßl 2 Eimer haltend in hölzernen Banden	–	14
4 Stuck	leere alt verdorbene Brandwein Vaßln in hölzernen Banden 5 ¼ Eimer haltend	–	31 ½
1	¾ Eimer leeres Brandwein Vaßl, verdorben, in hölzernen Banden	–	5
1	¾ Eimer leeres Brandwein Vaßl, verdorben, in hölzernen Banden	–	5
2	Gieß Kanneln mit messingenen Röhren in hölzernen Banden	–	14
3	Viertl Schaffeln in hölzernen Banden	–	6
2	alte Untersazln in hölzernen Banden	–	2
1	alte Untersazln gröser in hölzernen Banden	–	3
1	alter blecherner Heber	–	1
1	Wein Bürste	–	1 ½
1	blechernes Seitl Ziment	–	2
5	alte hölzerne Lippen	–	10
1	alter Weinbock	–	7
12 Stuck	alte Laden	–	24
8	hölzerne Ganter	1	20
12 Stuck	alte vermoderte Ganter	–	36
10 Stuck	Wein Vaß Sattel	–	25

In der Keller oder Vorgebäu

2	alte Wein Seile	1	–
2	alte verdorbene Zapfen Bohrer	–	6
2	alte eisene Schrauf reif wägen 12 ℔	–	36
40 ℔	alt verrostetes Eisenwerk	1	–
1	alter Schenktisch von harten Holz	–	7
1	alter Schenktisch von weichen Holz	–	4
14 ℔	alt von Rost verzehrtes eisen	–	14
1	kupferner alter Brandwein Kessel 14 ℔ wägend	1	24
1	kleines darzu gehöriges Vaßl mit einem Röhrl	–	12
[…]			
1	kleines Speiß Glöckl wägt 11 ℔		
	in dem Klein Maria Zeller Kloster	4	24

3.

A lakószobákban található ingóságok leltára. 1787. február 22.

(MNL OL C 103, ZZ Conscriptio rerum mobilium in cubiculis religiosorum sublati Conventus Ruór-Dömölkiensis, sive Kiss-Czellensis Ordinis Sancti Benedicti repertarum, quam proprio aere comparatarum, quam vero a Conventu pro usu suo acceptarum. Fol. 115–125.)

In tribus cubiculis reverendissimi domini abbatis Casparis Nemes

[…]

Supellex cubiculi I:

	Nro.
Lectus ex abiegno	1.
Saccus stramineus	1.
Matta 1.	
Lintearmina 2.	
Tegumentum hyemale	1.
Tegumentum aestivale	1.
Pulvinaria 3.	
Cortina superior viridis	1.
Mensula minor attrita ex ligno abiegno	1.
Armarium minus ex ligno abiegno	1.
Candelabrum aeneum	1.
Pelvis stannea cum fundibulo	1.
Lampas stannea pro oleo	1.
Robeum ex ligno abiegno	1.
Flexorium ex ligno abiegno	1.
Horologium unum majus mensale	1.
Horologium excitatorium mensale minus	1.
Imago Salvatoris picta	1.

Sedes flavo Rasch subductae 2.
Urceolus stanneus 1.
Cortinae ad fenestram pictae 2.

Cubiculi 2i

Canape cervicalibus pelliceis subductum 1.
Mensa ex ligno nucis 1.
Armarium pro vestibus ex ligno cerasi 1.
Schreib-Tisch ex ligno cartegi cum armariolo superiori 1.
Sedes major panno flavo subducta 1.
Sedes minores panno flavo subductae 5.
Urceolus stanneus 1.
Cortinae ad fenestram pictae 2.

Cubiculi 3i

Mensa ex ligno nucis 1.
Altera minor ex ligno duriori 1.
Horologium mensale antiquum 1.
Schreib-Tisch ex ligno quercino cum superiori armario 1.
Flexorium ex ligno cartegi 1.
Sedes minores panno flavo subductae 7.
Imago Beatae Mariae Virginis sine vitro 1.
Sub vitro imagines minores Beatae Virginis 4.
Imago Salvatoris sub vitro 1.
Crucifixus fusus 1.
Candelabrum aeneum 1.
Cortinae virides ad fenestram et portam attritae 3.

In camera

Armarium ex ligno abiegno 1.
Aliud ex ligno abiegno 1.
Riscus major pelle obductus 1.
Riscus minor 1.
Riscus minimus attritus 1.
Draco ex pelle 1.
Cista curulis cum cervivali suo pelliceo 1.
Cellariola 2.
Sedes lignea 1.
Mensula ex ligno abiegno 1.
Mappae majores 2.
Mappae minores 24.
Candelabra argentea 2.

Paria cultrorum argenteorum 12.
Par cultri viatici cum cochleari ex argento in una capsula 1.
Annulus aureus rubris lapidibus expositus 1.
Paria phiolarum pro caffe 2.

In cubiculo reverendi patris prioris Ignatii Maythényi
[...]
Res mobiles in eodem cubiculo

Stobaeum ex ligno molli 1.
Librarium muro insertum 1.
Lectus ex ligno molli 1.
Pulvinaria 2.
Linteamina 6.
Tegumentum aestivale 1.
Matta 1.
Mantilia 4.
Vestiarium ex ligno molli 1.
Canape ex ligno duro flava materia obductum 1.
Oratorium ex ligno duro 1.
Mensula ex ligno molli superinducta affixa cerata tela 1.
Cistae coriaceae 2.
Cista ex ligno molli 1.
Alborum vestimentorum paria 5.
Cortina viridis 1.
Tegumentum viride 1.
Lavatorium ex ligno molli 1.
Sedes reclinatoria coriacea 1.
Sedes coriaceae minores 2.
Sedes ex ligno molli 1.
Pelvis et amphora 1.
Phiolarum pro caffee paria 2.
Candelabrum stanneum 1.
Candelabrum majus aeneum 1.
Candelabrum stanneum aliud 1.
Candelabra minora 2.
Atramentarium stanneum 1.

In cubiculo reverendi patris Clementis Németh
[...]
Res mobiles in eodem cubiculo

Lectus ex abiegno 1.

Matta	1.
Linteamina	2.
Tegumentum aestivale	1.
Sellae panno flavo obductae	3.
Sedes lignea	1.
Mensulae ex abiegno	4.
Tapes	1.
Libraria ex abiegno	2.
Flexorium ex abiegno	1.
Riscus pelle obductus	1.
Cista ex abiegno	1.
Horologium pensile ligneum	1.
Imago picta	1.
Mantilia	2.

In cubiculo reverendi patris Fabiani Károl
[...]
Res mobiles in eodem cubiculo

Lectus ex abiegno	1.
Saccus stramineus	1.
Matta	1.
Pulvinaria	3.
Linteamina	3.
Interne in fenestris valvae	2.
Candelabrum aeneum cum emunctorio	1.
Lampas stannea	1.
Sedes major pellicea	1.
Sedes pelliceae ordinariae	3.
Oratorium ex ligno molli	1.
Lavatorium ex ligno molli	1.
Cista major pellicea	1.
Cista alia ordinaria pro via	1.
Vestiarium in muro	1.
Vitra majora et minora, in quibus variae tincturae, medicinae etc. asservabantur	20.
Imagines pictae	11.
Cantarus ex lamina ad flores rigandos	1.
Horologium saccale	1.
Urceolus ex stanno pro aqua benedicta	1.
Cortina in porta ex viridi materia	1.
Cortina alia in lavatorio	1.
Stilus ferreus ad valvas fenestrarum aperiendas et claudendas	1.
Crucifixus et statua Beatae Mariae Virginis in oratorio ex osse	1.

Propria manuscripta, uti sunt: theologia, philosophia, conciones et aliae Amphorae 3.
Tabella lapidea cum suo stilo et spongia 1.
Theca pellicea pro scriptis 1.

In cubiculo reverendi patris Chrisologi Hári
[...]
Res mobiles in eodem cubiculo

Mensulae ex ligno molli 2.
Mensa alia ex ligno duro 1.
Librarium incoloratum ex ligno molli 1.
Sedes pelliceae 4.
Oratorium incoloratum ex ligno molli 1.
Abacus attritus incoloratus ex ligno molli 1.
Candelabrum aereum 1.
Vestiarium ex tribus frustulis ligni mollis constans 1.
Urceolus ex stanno 1.
Lectus incoloratus ex ligno molli 1.
Matta plumis repleta 1.
Matta pilis equinis repleta 1.
Tegumentum 1.
Saccus stramineus 1.
Cervicalia 3.
Cervical minus 1.
Mensula incolorata ex ligno molli 1.
Cortina ad vestiarium ex tela viridi 1.
Cortina ad portam cellae 1.
Cista pellicea nova pro albis vestibus 1.
Cista pellicea antiqua pro scriptis 1.
Lampas stannea 3.
Vasculum aereum pro refrigeratione aquae et vini 1.
Cribra pro tabacca cribranda 2.
Scrinia pro pulveribus tabaccae 2.
Salva venia matula ex vitro 1.
Imago Familiae Sacrae antiquae 1.
Crucifixus ex ligno major 1.
Crucifixi ex aere minores 2.
Phiolarum paria pro caffe 2.
Scrinium aereum pro sacharo 1.

In cubiculo reverendi patris Amandi Pausz
[…]
Res mobiles in eodem cubiculo

Lectus ex ligno quercino	1.
Tegumentum pazipio repletum	1.
Matta	1.
Saccus stramineus	1.
Pulvinaria	2.
Mensa oblonga ex ligno abiegno coloris caerulei, supra quam est librarium constans ex 4 subladis minoribus	1.
Mensula minor nucea	1.
Mensula minor cortinis viridibus ex Rasch circumsepta attrita	1.
Oratorium ex ligno molli coloris cerulei	1.
Vestiarium ex ligno molli coloris nigri	1.
Armarium ex ligno eodem in muro varii coloris	1.
Sedes major pellicea vulgo Schlaf Sessel dicta	1.
Sedes minores pelliceae attritae	2.
Asservatorium pelvis ex frusto asseris abiegni colorati	1.
Cista pelle vitulina subducta	1.
Cellariolum colore viridi tinctum	1.
Lampas ex stanno	1.
Cribrae pro tabacca cribranda	4.
Crucifixus in lista pictus	1.
Alius crucifixus aeneus	1.
Horologium saccale argenteum	1.
Pelvis testacea	1.
Candelabrum aeneum	1.
Vitra majora pro cremato ac medicinis conficiendis apta	2.
Cortinae virides pro lecto, porta et vestiario	3.
Phiolarum paria pro caffe	2.
Scatula pro sacharo ex lamina flava	1.
Lampades lamineae	2.
Barometrum 1.	

In cubiculo reverendi patris Joannis Herczegh
[…]
Res mobiles in eodem cubiculo

Mensa viridis cum sublada, ubi res leviores necessitatis asservantur, curata per patrum Georgium Zsoldos	1.
Sedes pelliceae, rubra una, alia nigra	2.
Sedes major pellicea antiqua	1.
Mensula nova ex ligno nucis	1.
Cistae ex ligno abiegno antiquae	2.

Flexorium habens duas portulas et duo receptacula
pro variis rebus asservantis 1.
Pulpitum ex ligno molli, quod servit stando legenti 1.
Scabellum pro commoditate poenitentium 1.
Pelvis 1.
Salva venia amphora vitrea 1.
Instrumentum ferreum pro carbonibus 1.
Vestiarium in muro 1.
Cellariolum antiquum 1.
Refrigeratorium cupreum 1.
Armarium in muro pro libris 1.
Lagenarium antiquum 1.
Candelabrum aeneum parvum 1.
Scopa setacea major 1.
Alia minor pro depulverando 1.
Lagenae acidularum 7.
Lectus ex abiegno 1.
Saccus stramineus 1.
Matta 1.
Linteamina 2.
Pulvinaria 3.
Tegumentum hyemale 1.
Tegumentum aestivale 1.

In cubiculo Georgii Feszt laici non professi
[...]
Res mobiles in eodem cubiculo

Lectus abiegnus 1.
Saccus stramineus 1.
Matta 1.
Linteamina 2.
Pulvinaria 3.
Tegumentum ex Fronel 1.
Antiquus cento 1.
Tegumentum antiquum 1.
Mensula nucea 1.
Mensula alia attractilis ex ligno duro 1.
Item mensula medie rotunda ex ligno molli 1.
Sedes patrociana ex ligno molli 1.
Sedes alia pro stando et sedendo e ligno molli 1.
Armaria pro libris cum cortinis e tela colorata et ex ligno molli 3.
Horologium pensile ferreum cum capsula lignea 1.
Scabella parva 2.
Statua Cellensis in capsa sub vitro cum aureis ciradis 1.

Imagines minores sub vitro, etiam sine vitro partim pictae, partim sculptae	
Crucifixus aeneus	1.
Cistae antiquae pelle vitulina tectae	2.
Oratorium e ligno molli	1.

[...]

4.
A használatra visszaadott tárgyak leltára, 1787. november 19.

(MNL OL C 103, D Außweiß jener Mobilien so denen fünf Exbenedictinern zu Dömölk auf Befehl Einer Hochlöbl[ichen] König[lichen] Hung[arischen] Statthalterey zum täglichen Gebrauch nach der haupt Licitation sind übergeben worden. Fol. 242–244.)

Aus dem Keller

1 Stuck	leeres Faß in eisenen Banden 29 Eimer haldent	14	30
1 Stuck	leeres Faß in eisenen Banden 12 ¾ Eimer haldent	6	30
1 Stuck	leeres Faß in eisenen Banden 7 ¾ Eimer haldent	3	52 ½
1 Stuck	leeres Faß in eisenen Banden 5 Eimer haldent	2	30

In Refectorio

1 Stuck	zinnerne Suppenschüssel wägt 4 ¾ Hb	1	28 ½
5 Stuck	andere Schüsseln von Zinn wägen 12 ¾ Hb	3	45
24 Stuck	Zinn Teller wägen 30 Hb	9	6
2	messingene Leuchter wägen 8 ½ Hb	2	28 ½
2 paar	gläserne Salzfaßln	–	8
5 Stuck	gläserne Wermut Krügln	–	5
2	stahlene Lichtbutzen	–	6
1	kleines Glöckl	–	3
1	grosse Speißtafel von eichen Holz 2 ½ Klafter lang	–	10
6 Stuck	Rund geschliffene Boutellien	–	24
1	gelben Vorhang von geblumten Parkan	–	30
2	zinnerne Weichbrunkesserl	–	4
1	Wasseranper mit 2 eisenen Reiffen	–	6
1	altes weiches Wasserschaff	–	2
1	alter Speiß Kasten von weichen Holz braun angestrichen	–	24
1	Servietten-Presse	–	15
8	alt lederne Sesseln	–	2

Aus der Kuchel

1	grosser Brettspieß	–	12
1	kupfernes Häfen ohne Deckl mit einem eisenen Ranfte wägt 6 ¾ Hb	2	1 ½

2	kupferne Reinen mit einem Deckl wägen 8 Ib	2	24
2	alte verdorbene Kastrolen mit 3 unbrauchbaren Deckln wägen 6 Ib	1	12
1	kupfernes Kastrol wägt 2 ½ Ib	—	43 ½
1	messingener Mörser wägt 5 ½ Ib	1	37 ½
1	groß verbeunter eisener Feuerhund wägt 50 Ib	1	40
1	Feuerschaufel	—	1 ½
1	Schäerhaggen	—	2
1	Feuerzange	—	3
6	Vöglprattspieße	—	6
1	Salz Mühle	—	24
1	eisener Wasserstandter mit 4 eisenen Reiffen	—	45
1	Hackstock	—	6
1	Hackmesser	—	7
1	Wiegmesser	—	5
1	Baumscheerer	—	1
1	alter Leuchter	—	3
1	alte Brattpfanne	—	12
1	alte Kösten Brattpfanne	—	6
1	Braun Blatt	—	3
2	alte Dreyfußln	—	2
1	alter blechener Nudsäuger	—	3
1	eisener Rost	—	9
1	eisene Fleischgabel	—	3
1	alt eisener Schöpflöffel	—	3
2	kleine Ornorken Faßln	—	6
2	Abwasch-Schäffer in hölzernen Banden	—	8
2	alte verdorbene Kuchel Tische	—	6

Aus dem Kuchel Zimmer

1	alter weicher Tisch	–	6
1	altes Nudl Brett	–	1

Aus der Sneis

1	alte Speiß Truchen von weichen Holz	—	15
1	alt Kuchel Messer	—	3
1	alter verdorbener eisener Rechen	—	4
2	blecherne alte Seitl Zimment	—	1 ½

Aus dem Cast Zimmer numero 4.

1	eisene Hänguhr mit einem Uhrkasten von harten Holtz	10	–

In dem Keller

3 Stuck	leere Fäßer in eisenen Banden 43 ½ Eimer haltend [...]	21	45
1 Stuck	leeres Faß in hölzernen Banden 2 ½ Eimer haltend	–	27

In dem Kloster zu Klein Maria Zell

1	kleines Speiß-Glöckl wägt 11 Lb	4	24

5.
Az apátság székházának leltára, 1934. május 1.[130]

(PFL GL FIK Leltárak. Apátságok és székházak leltárai, Celldömölk)

Ebédlő

1 db hosszú ebédlőasztal. 3 db kisasztal (1 kerek). 3db álló ruhafogas. 2 db divány. 2 db faliszekrény. 1 db üvegajtós könyvszekrény (benne: Révai-lexikon 20 kötet, Wetzer und Welter's Kirchenlexikon 13 kötet, Czuczor–Fogarasi: Magyar nyelv szótára 6 kötet, Ballagi Mór-féle magyar–német, német–magyar szótár 2 kötet, helységnévtár 1 kötet, Stielers Handatlas 1875, Math lexikon 1 kötet). 24 db szék (2 karos, a többi egyszerű). 1 db fali feszület. 1 db cserépkályha. 1 db kályhaellenző. 1 db barométer. 1 db hőmérő. 1 db ingaóra. 2 db kőpőcsész. 1 db szivartartó. 1 db evőeszköz-kosár. 1 db kép. 3 db villanycsillár. 1 db sakktábla, 1 db dominó. 16 db pezsgőspohár. 48 db talpas pohár. 26 db vizespohár. 15 db vizesüveg. 1 db szőlőmosó. 8 db só- és paprikatartó. 6 db gyufatartó. 10 db hamutartó. 63 db porcelán lapostányér. 58 db porcelán mélytányér. 44 db kistányér. 1 db devizson. 1 db autoszifon. 3 db abroszszorító. 34 db evőeszköztartó. 2 db diótörő. 2 db tortakés, 2 db kanál. Evőeszközök: 17 db kés, 13 db kanál, 21 db villa. 2 db pecsenyevilla. 6 db főzelékeskanál. 16 db kiskanál. 21 db kiskés. 3 db saláta-evőeszköz. 6 db só- és paprikakanál. 32 db borosüveg (9 db 2 dl-es, 9 db 3 dl-es, 15 db 5 dl-es). 20 db pálinkás service. 30 db üvegdugó. 3 db fatálca. 1 db nagy borosüveg. 6 db ecet- és olajtartó üveggel. 1 db fogpiszkáló-tartó. 1 db pezsgősdugó-húzó. 1 db kis csengő. 21 db teáscsésze aljjal. 1 db egyszemélyes kávés felszerelés. 12 db teáskanna (3 nagy). 2 db cukortartó. 1 db feketekávés kanna. 1 db tejeskanna. Egy pár evőeszköz K. F. monogrammal. 1 db evőeszköz-doboz, benne: 15 db kés, 13 db villa, 2 db pecsenyevilla, 27 db evőkanál, 2 db kiskanál. 9 db evőeszköz-tartó. 1 db levesmerő kanál. 10 db üveg sótartó. 2 db kazetta. 1 db cukorfogó. 1 db borszűrő. 6 db kis porcelántál. 1 db edényes szekrény. 2 db cukortartó üvegből.

130 A leltár ismertetése nem betűhív forrásközlés, hanem a mai helyesírás és nyelvhelyesség szerinti átírás.

Konyha

5 db asztal. 1 db vizespad. 1 db fásláda. 1 db szekrény. 3 db lámpa. 9 db fazék. 18 db lábos. 5 db szűrő. 3 db serpenyő. 7 db sütőtepsi. 4 db vájling. 1 db palacsintasütő. 3 db tojássütő. 10 db fedő. 2 db kávésmasina. 2 db sodrófa. 1 db gyúródeszka. 11 db főzőkanál. 1 db háztartási mérleg súlyokkal. 1 db rézüst. 1 db rézmozsár. 4 db teaszűrő (1 nagy). 11 db kis cukortartó. 9 db kávéscsésze aljjal. 3 db bögre. 4 db pecsenyéstál. 2 db tésztástál. 2 db salátástál. 5 db főzelékestál (3 nagy, 2 kicsi). 2 db levesestál. 8 db reggelizőtálca. 8 db teáskanna (2 alumínium). 7 db feketekávés kanna. 5 db tejeskanna. 3 db nagy cukortartó. 7 db rumosüveg. 1 db paradicsompasszírozó. 7 db kompótostál. 4 db alzac [?]. 3 db üveg kis süteményes tál. 2 db üvegtányér. 1 db vizeskanna. 1 db kifliskosár. 4 db pudingforma. 1 db kenyérpirító rács. 3 db mosogató sajtár. 3 db vörösréz forma. 11 db tortaforma (ö pléh). 3 db kuglófforma. 4 db pléhforma. 1 db húsőrlő. 1 db húskalapács. 6 db kenyérkosár. 4 db cukorcsiptető. 1 db tejfölösbögre. 3 db konyhakés. 6 db merítőkanál. 1 db lapátkanál. 9 db fánkszaggató. 1 db pecsenyevilla. 2 db szita. 5 db kés inasoknak. 6 db villa. 6 db kanál. Habverő. 1 spékelőtű.

Éléskamra

4 db állvány. 1 db jégszekrény. 2 db lisztesláda. 7 db liszteszsák. 2 db lisztesvéka. 1 db sütőteknő állvánnyal. 2 db karácsonyfa-állvány. 2 db fatál. 3 db cserépfazék. 2 db szekrény. 2 db láda. 2 db lépcső. 5 db zsírosvindely. 1 db mérleg súlyokkal. 1 db fűrész. 1 db trancsírasztal. 155 db befőttesüveg. 49 db paradicsomosüveg. 28 db lekvárosüveg. 14 db dzsemesüveg. 21 db uborkásüveg. 22 db régi befőttes. 7 db halastál. 5 db tortatál. 2 db előételes tál. 4 db mártásoscsésze. 1 db vajtartó. 2 db vajvágó kés. 34 db feketekávés csésze aljjal. 9 db fagylaltostányér. 13 db feketekávés csésze. 7 db tojástartó. 3 db kis tölcsér. 2 db cukortartó üveg. 1 db devizson. 1 db termosztát. 1 db fagylaltkészítő gép. 1 db üveglopó. 2 db ablakfüggöny. 1 db káposztáshordó. 12 db vaskapocs.

Mosókonyha

1 db mosógép. 3 db ruháskosár. 1 db szennyesláda. 4 db mosóteknő. 1 db rézüst. 2 db vasaló. 1 db eleséges láda. 1 db szapusajtár.

Gazdaasszony szobája

2 db asztal terítővel. 3 db szék. 2 db szekrény. 1 db háromfiókos sublót. 1 db ágy terítővel, matraccal. 1 db mosdó felszereléssel. 2 db gyertyatartó. 3 db kép. 1 db tükör. 1 db szezlon terítővel. 1 db hosszú függöny. 1 db linóleum. 1 db virágváza. 1 db szenteltviztartó. 2 db villanylámpa (1 függő, 1 álló).

Konyhalányok szobája

2 db ágy terítővel. 2 db szekrény. 2 db éjjeliszekrény. 1 db divány. 1 db asztal. 2 db tükör. 7 db kép. 2 db gyertyatartó. 3 db óra (1 konyhai, 2 rossz szobai). 2 db szék. 2 db lavór.

Fehérneműk

26 db paplanlepedő (18 új). 27 db lepedő (18 új). 36 db vánkoshuzat (24 új). 8 db dunyhahuzat. 35 db törölköző (12 új). 11 db abrosz (7 új). 40 db nagy szalvéta (28 új). 36 db konyharuha. 12 db pohárruha. 12 db ablakruha. 8 db padlóruha. 24 db porruha. 12 db lavórruha. 23 db tarka vánkoshuzat (13 új). 10 db tarka dunyhahuzat (5 új). 6 db kispárnahuzat, új. 4 db tárcakendő [sic!], új. 17 db nagy szalvéta, régi.

I. sz. szoba

Apáti előszoba
1 db iratszekrény. 1 db ruhafogas. 1 db dívány. 3 db faszék. 1 db ingaóra. 1 db kisszekrény. 5 db kép. 1 db ablakroló. 1 db függőlámpa.

Huszárszoba
1 db szekrény. 1 db ágy. 1 db éjjeliszekrény. 1 db dívány. 1 db asztal. 4 db faszék. 1 db mosdó. 1 db tükör. 5 db kép. 1 db négyfiókos sublót.

Hálószoba
1 db ágy. 1 db éjjeliszekrény. 1 db mosdó felszereléssel. 1 db tükör. 1 db sezlon. 1 db karosszék. 2 db ruhaszekrény. 1 db Wertheim-szekrény. 2 db kisasztal. 1 db ruhaállvány. 2 db kép. 1 db ülőszék. 1 db ingaóra. 2 db szőnyeg (ágy előtti és afgán keleti).

Dolgozószoba
1 db íróasztal. 1 db faszék. 1 db könyvállvány, értékes. 1 db dívány, régi. 1 db empire háromfiókos sublót. 1 db térdeplő, régi, értékes. 2 db hokedli. 1 db összehajtható szék. 1 db Vaszary-kép. 1 db feszület. 3 db szőnyeg (1 kínai, 1 kazak, 1 sziván?). 2 db kisasztal. 1 db ingaóra.

Szalon
1 db dívány. 6 db karosszék (2 db nagy, 4 db kisebb). 1 db kerek asztal, értékes. 2 db könyvszekrény, értékes. 1 db sublót, régi. 1 db tabernákulumos szekrény. 1 db gobelin [?] kép. 5 db szőnyeg (tebrisz, beludzsisz, moszul, bokhara, kazak). 1 db régi állóóra. Kiss Kálmán festő [1878–1967] 2 db tájképe. 7 db lámpa (4 függő, 3 asztali).

2. sz. szoba

I.
1 db dívány. 2 db szék. 1 db négyfiókos sublót. 1 db könyvtartó. 1 db könyvszekrény. 1 db kis asztalka. 1 db falikép. 1 db ruhafogas. 1 db roló. 1 db kerek asztal. 1 db függőlámpa.

II.
1 db ímazsámoly. 1 db íróasztal. 1 db könyvállvány. 1 db ágy terítővel. 1 db éjjeliszekrény. 1 db sezlon. 3 db szék a sezlonhoz. 1 db mosdó. 3 db szék (1 karos). 1 db hintaszék.

2 db lámpa (1 függő, 1 asztali). 2 db gyertyatartó. 1 db kályhavédő. 1 db papírkosár. 1 db kőpecsésze. 1 db asztal. 1 db ablakrolló.

3. sz. szoba

1 db könyvállvány. 1 db szekrény. 1 db dívány. 3 db szék a díványhoz. 1 db asztal. 1 db ágy terítővel. 1 db éjjeliszekrény. 1 db íróasztal. 2 db karosszék, faszék. 1 db faliszekrény. 1 db mosdó. 1 db tükör. 1 db ingaóra. 5 db kép. 2 db gyertyatartó. 1 db ablakrolló. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

4. sz. szoba

Előszoba
1 db háromfiókos sublót. 1 db dívány. 1 db ágy. 1 db faliszekrény. 1 db mosdó. 2 db nádszék, rossz. 1 db zsámoly. 1 db kerek hokedli. 1 db esernyőtartó cserép. 3 db kép. 1 db függőlámpa.

Szalon
1 db dívány. 6 db szék, kétkaros. 1 db ovális asztal. 1 db szőnyeg. 2db szekrény. 1 db ruhafogas. 2 db függöny. 1 db ablakrolló. 2db karos gyertyatartó. 1 db tükör. 4 db kép. 1 db hőmérő. 1 db függőlámpa.

Hálószoba
1 db mosdó. 1 db tükör. 1 db dívány. 1 db íróasztal. 1 db karosszék az íróasztalhoz. 2 db karosszék. 1 db asztal. 1 db éjjeliszekrény. 1 db ágy falvédővel. 1 db ingaóra. 8 db kép. 1 db barométer. 1 db díszes tintatartó. 2 db függöny. 1 db ablakrolló. 3 db szőnyeg (2 futó, 1 az ágy elé). 1 db kis hőmérő. 1 db törölközőtartó. 1 db csengő. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

5. sz. szoba

1 db imazsámoly. 2 db szekrény. 1 db sezlon falvédővel. 3 db szék a sezlonhoz. 1 db asztal terítővel. 1 db könyvszekrény. 1 db íróasztal. 2 db szék (1 karosszék, 1 faszék). 1 db papírkosár. 1 db ingaóra. 1 db ágy falvédő szőnyeggel. 1 db éjjeliszekrény. 1 db mosdó. 1 db tükör. 6 db kép. 1 db ruhafogas. 1 db bádogvödör. 1 db ablakrolló. 3 db lámpa (1 függő, 2 asztali).

6. sz. szoba

4 db karosszék. 1 db asztal. 3 db szőnyeg (1 nagy, 1 ágy elé, 1 futó). 1 db ruhafogas. 1 db ágy falvédővel. 1 db éjjeliszekrény. 1 db négyfiókos sublót. 1 db íróasztal. 1 db karosszék íróasztalhoz. 1 db papírkosár. 1 db könyvszekrény. 1 db mosdó. 1 db ruhaszekrény. 1 db ingaóra. 3 db kép. 1 db ablakrolló. 1 db nádszék. 1 db gyertyatartó. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

7. sz. szoba

Külső szoba
1 db divány. 4 db karosszék. 1 db kisasztal. 1 db íróasztal. 1 db karosszék az íróasztalhoz. 1 db könyvállvány. 1 db ablakroló. 1 db ingaóra. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

Hálószoba
Szekrény 2. Imazsámoly 1. Mosdó 1. Tükör mosdóhoz 1. Éjjeliszekrény 1. Ágy falvédővel 1. Sezlon 1. Asztal 1. Faszék 2. Ablakroló 1. Lámpa (1 függő, 1 asztali) 2.

8. sz. szoba

Külső szoba
1 db ruhafogas. 1 db könyvszekrény. 1 db sezlon. 1 db íróasztal. 1 db faszék az íróasztalhoz. 1 db divány. 2 db fotel. 3 db párnázott szék. 1 db pulpitus. 1 db ovális asztal. 1 db ingaóra. 2 db tájkép. 1 db ablakroló. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

Hálószoba
2 db ruhaszekrény. 1 db kisasztal. 1 db mosdó. 1 db négyfiókos sublót. 1 db ágy. 1 db fonott szék. 1 db éjjeliszekrény. 1 db ablakroló. 6 db kép. 1 db fásláda. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

9. sz. szoba

1 db szekrény. 1 db sezlon 3 db párnával. 3 db szék (1 karos) a sezlonhoz. 1 db asztal. 2 db szék (1 karos az íróasztalhoz, 1 faszék). 1 db ágy. 1 db éjjeliszekrény. 1 db kis szőnyeg. 1 db háromfiókos sublót. 1 db mosdó. 1 db ablakroló. 2 db kép. 1 db kottatartó. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali). 1 db íróasztal.

Kápolna

1 db oltár. 4 db gyertyatartó. 1 db háromfiókos sublót. 1 db ingaóra. 2 db pad. 4 db imazsámoly. 1 db kiasasztal. 4 db szék. 9 db kép. 1 db szőnyeg. 1 db örökmécs-állvány. 5 db lámpa (1 függő, 4 fali). 1 db faliszekrény. 1 db misekönyvtartó.

Könyvtár

2 db imazsámoly. 1 db karosszék. 1 db könyvállvány. 1 db asztal.

10. sz. szoba

1 db szekrény. 2 db ágy szőnyegfalvédővel. 1 db éjjeliszekrény. 1 db divány. 4 db szék a díványhoz. 1 db asztal kis terítővel. 1 db kis sublót. 1 db papírkosár. 1 db mosdó. 1 db tükör. 4 db gyertyatartó. 2 db kis függöny. 1 db ablakroló. 5 db kép. 3 db szőnyeg (1 nagy, 2 kicsi). 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

Plébániahivatal

1 db dívány. 1 db ruhafogas. 1 db mosdó. 1 db szekrény. 1 db pulpitus. 1 db íróasztal. 1 db karosszék az íróasztalhoz. 1 db papírkosár. 1 db faszék. 1 db faláda. 1 db kis iratszekrény. 1 db írógépasztal. 1 db ablakroló. 3 db kép. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

Fogadószoba
2 db kép. 1 db dívány. 4 db szék a díványhoz. 1 db ingaóra. 1 db négyfiókos sublót. 1 db tükör. 4 db karosszék. 1 db kisasztal. 1 db nagy, kerek asztal. 1 db hintaszék. 1 db könyvszekrény. 3 db szekrény. 1 db imazsámoly. 1 db fatartó kályhához. 1 db körtés lámpa.

11. sz. szoba

1 db szekrény. 1 db ágy falvédővel. 1 db éjjeliszekrény. 1 db íróasztal. 1 db karosszék. 1 db papírkosár. 1 db dohányzóasztal. 1 db dívány. 4 db szék a díványhoz. 1 db asztal terítővel. 1 db szőnyeg. 1 db mosdó. 1 db tükör. 1 db ruhafogas. 1 db faszék. 1 db esernyőtartó öntvény. 2 db gyertyatartó. 5 db kép. 1 db ablakroló. 2 db kis függöny. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

12. sz. szoba

1 db könyvszekrény. 1 db dívány. 1 db asztal. 3 db faszék. 1 db íróasztal. 1 db karosszék az íróasztalhoz. 1 db kisasztal. 1 db vaságy. 1 db éjjeliszekrény. 1 db szekrény. 1 db négyfiókos sublót. 1 db mosdó. 1 db tükör. 1 db törölközőtartó. 5 db kép. 1 db kályhaellenző. 2 db lámpa (1 függő, 1 asztali).

13. sz. szoba

Iroda
1 db íróasztal. 3 db faszék. 1 db karosszék. 1 db iratszekrény. 1 db kisasztal. 1 db ruhafogas. 1 db esernyőtartó. 1 db papírkosár. 6 db kép.

Szalon
1 db szekrény. 2 db kisasztal. 1 db nagy, kerek asztal. 1 db dívány. 4 db szék a díványhoz (2 karos, 2 egyszerű). 1 db íróasztal. 1 db karosszék az íróasztalhoz. 1 db papírkosár fából. 1 db imazsámoly. 1 db kép. 1 db ablakroló.

Hálószoba
1 db szezlon terítővel. 1 db asztal terítővel. 1 db négyfiókos sublót. 1 db könyvszekrény. 1 db Wertheim-szekrény. 1 db mosdó márványlap. 1 db tükör. 1 db ágy falvédővel. 1 db éjjeliszekrény. 1 db faszék. 5 db lámpa (2 az irodában, 1 a szalonban, 2 a hálóban). 1 db szőnyeg (irodában).

Fürdőszoba

2 db kád. 2 db zuhany. 2 db ruhafogas. 3 db kályha. 1 db hőmérő. 1 db szék. 3 db függőlámpa. 2 db szappantartó. 2 db divány. 2 db lábtakaró. 1 db kályhaellenző. 1 db fűrész. 1 db öntözőkanna.

Árnyékszék (alsó)

3 db kagyló. 1 db vízcsap medencével. 1 db vaskályha. 1 db villanymotor szivattyúval. 1 db függőlámpa.

Árnyékszék (felső)

3 db kagyló. 1 db vízcsap medencével. 1 db vaskályha. 1 db függő villanylámpa.

Folyosón

5 db köpőcsésze. 10 db villanylámpa (4+2+4).

6.
Az apátsági székház leltára, 1938. május 27.[131]

(PFL GL FJK Leltárak. Apátságok és székházak leltárai, Celldömölk)

1. sz. az apát lakása

Előszoba

1 db kopott szekrény. 1 db régi divány. 1 db kis szekrény. 3 db egyszerű szék. 1 db falióra. 1 db ruhafogas.

Dolgozószoba

1 db íróasztal. 1 db asztali villanylámpa. 1 db szék. 1 db régi divány. 1 db régi fiókos szekrény. 1 db régi térdeplő. 1 db régi asztalka. 1 db könyvállvány. 1 db csillár.

Fogadószoba (szalon)

1 db vörösbársony garnitúra 6 székkel. 1 db régi kerek asztal. 2 db régi fiókos szekrény. 1 db tabernákulumos szekrény. 1 db régi könyvszekrény. 1 db kis könyvállvány. 1 db karosszék. 1 db kis kerek asztalka. 1 db csillár. 1 db régi állóóra.

Hálószoba

1 db ágy löször matraccal, 3 db párnával, papiannal, teveszőr pokróccal. 1 db éjjeliszekrény. 1 db szék. 1 db márványlapos mosdó készlettel. 2 db álló ruhaszekrény. 1 db régi heverődivány. 1 db ruhafogas. 1 db tükör. 1 db régi asztalka. 1 db falióra. 1 db Wertheim-páncélszekrény. 1 db csillár és villanylámpa.

131. A leltár ismertetése nem betűhív forrásközlés, hanem a mai helyesírás szerinti átírás. Nem közöljük az egyes tételek értékét sem.

Huszárszoba
1 db kopott ágy. 1 db kopott éjjeliszekrény. 1 db kopott ruhaszekrény. 1 db kopott fiókos szekrény. 2 db kopott asztal. 1 db kopott dívány. 3 db kopott szék. 1 db kopott mosdó fából.

2. sz. szoba

1 db kis szekrény az ajtófülkében. 1 db íróasztal. 1 db pulpitus (könyvtartó). 1 db asztal. 1 db kis rádióasztal. 1 db pici, egylábú konzolasztalka. 3 db vásott fotel. 1 db támlás szék. 1 db karosszék fából. 1 db falikép. 1 db kopott szőnyeg. 1 db kályha elé való piszkavas. 1 db kis fogas. 1 db papírkosár. 1 db ernyős lámpa. 1 db kályhaellenző.

3. sz. szoba

1 db ágy. 1 db éjjeliszekrény. 1 db ruhaszekrény. 1 db fiókos szekrény. 1 db szófa. 1 db mosdó. 3 db kiselejtezendő fotel. 1 db szék. 2 db kis szőnyeg. 3 db kép. 1 db törölközőtartó.

4. sz. szoba

1 db faágy (kellékei: 1 matrac, 2 fejvánkos 2 huzattal, 1 lepedő, 1 pokróc, 1 ágyterítő, 1 falvédő deszka). 1 db fali könyvszekrény. 2 db kisasztal. 1 db karosszék. 1 db dívány. 3 db párnás szék a díványhoz. 1 db faszék. 1 db ruhásszekrény. 1 db fiókos szekrény (almárium). 2 db könyvállvány (egyik a szekrényre való). 1 db falióra. 1 db mosdószekrény és kellékei: 1 mosdótál, 1 vizeskorsó, 1 vizesüveg, 2 ivópohár, 1 szappantartó tál. 1 db éjjeliszekrény. 1 db papírkosár. 1 db asztali lámpa 2 db fali konnektorral, 2 db villanycsengő-szerkezet. 1 db függő villanylámpa, porcelánernyővel. 3 db nagyobb kép. 3 db kisebb falikép. 1 db falitükör. 2 db szőnyeg (egyik az ágy mellé való). 2 db gyertyatartó. 1 db fali hőmérő. 1 db vödör a piszkos víznek. 1 db bádog szemetesedény. 1 db hamufelfogó edény 1 db piszkavassal.

5. sz. szoba

Előszoba
1 db faágy (felszerelése: rugós matrac, 1 matrac egy darabból, 2 vánkos, 1 paplan). 2 db dívány. 1 db mosdó. 1 db térdeplő. 3 db kép. 1 db függőlámpa. 3 db faszék.

Szalon
2 db ruhaszekrény. 1 db szalonasztal terítővel. 1 db szőnyeg. 2 db bevont fotel. 4 db bevont szék. 1 db csillár. 1 db tükör. 4 db kép. 1 db álló ruhafogas. 1 db ablakvánkos. 1 db nagy, kétágú függöny ablakra. 1 db villanycsengő. 1 db hamutartó.

Hálószoba
2 db futószőnyeg. 1 db ablakvánkos. 2 db kis ablakfüggöny. 1 db faágy (felszerelése: rugós matrac, 3 matrac, 2 vánkos, 1 paplan, 1 gyapjúpokróc). 1 db dívány 2 db vánkossal.

1 db íróasztal. 1 db nád karosszék. 2 db magas hátú, bevont fotel. 7 db kép. 1 db tükör. 1 db falon függő ingaóra. 1 db mosdó kendőtartóval. 1 db szőnyeg az ágy előtt. 2 db villanylámpa (1 függő, 1 álló). 1 db csengő az éjjeliszekrényen. 1 db villanycsengő. 1 db aneroid (légnyomásmérő) hőmérővel, törött. 1 db tintatartó. 1 db hamutartó. 2 db cserépkályha (az egész lakásban).

6. sz. szoba

1 db fiókos imazsámoly. 1 db íróasztal. 1 db szalonasztal. 4 db rossz szék. 1 db karosszék. 1 db támlás faszék. 1 db éjjeliszekrény. 1 db éjjeli. 2 db kézilámpa. 1 db függőlámpa. 1 db fali ingaóra. 2 db ruhaszekrény. 1 db könyvszekrény. 1 db divány. 1 db fiókos mosdóállvány. 1 db lavór. 1 db szappantartó. 1 db korsó. 1 db kancsó. 1 db pohár. 1 db tükör. 5 db kép. 2 db faliszőnyeg. 1 db ágy. 2 db lepedő. 2 db vánkos. 1 db pokróc. 1 db ágyterítő. 3 db matrac. 1 db szalmazsák. 1 db paplan. 1 db kályhai hamutartó. 1 db piszkavas. 1 db ruhafogas. 1 db papírkosár. 1 db lehúzós ablakfüggöny. 2 db plédh gyertyatartó. 1 db linóleum. 1 db cipőtörlő szőnyeg.

7. sz. szoba

1 db ruhaszekrény. 1 db könyvszekrény. 1 db mosdószekrény felszereléssel (lavór, üvegpalack, üvegpohár). 1 db hétfiókos íróasztal. 1 db nád karosszék. 1 db nádszék. 1 db sezlon. 4 db rossz fotel. 1 db szalonasztal. 1 db rádióasztal. 1 db négyfiókos sublót. 2 db gyertyatartó. 1 db hordozható villanylámpa. 1 db függő villanylámpa. 1 db ágy felszerelve (2 vánkos, 1 dunyha, 1 paplan, 1 matrac). 1 db papírkosár. 1 db éjjeliszekrény. 1 db szobakilozet.

8. sz. szoba (kettős)

2 db ruhaszekrény. 1 db faágy. 2 db ágypárna. 1 db paplan. 1 db pokróc. 2 db ágylepedő. 1 db éjjeliszekrény. 1 db mosdószekrény felszereléssel. 1 db íróasztal. 2 db asztal. 4 db fotel. 3 db faszék. 1 db kanapé. 1 db sezlon. 2 db könyvtartó. 2 db egyes villanylámpa. 2 db asztali villanylámpa. 1 db imazsámoly. 1 db villanycsengő. 2 db cserépkályha. 1 db fáskosár.

9. sz. (kettős) a perjel lakása

Külső szoba
1 db fatartó pléhláda. 3 db kályhafelszerelés (nikkeldoboz, lapát, kotró). 1 db álló pulpitus. 1 db divány. 1 db ovális asztal. 2 db fotel. 1 db nagy, párnázott szék. 3 db párnázott szék. 1 db sezlon. 1 db íróasztal. 1 db íróasztal előtti szék nádbetéttel. 1 db könyvszekrény üvegajtóval. 1 db ruhafogas. 1 db villany függőlámpa. 1 db ingaóra. 3 db falikép.

Belső szoba
2 db ruhaszekrény. 1 db sublót. 1 db éjjeliszekrény márványlappal (edénnyel). 1 db ágy felszereléssel (matrac, paplan, 2 párna, flanéltakaró). 1 db márványmosdó felszereléssel

(mosdótál, szappantartó, fogkefetartó, üvegpohár). 2 db kályhafelszerelés (pléhdoboz, kotróvas). 2 db asztal és szék. 2 db villany asztalilámpa és függőlámpa. 5 db falikép.

10. sz. szoba (vendégszoba)

1 db íróasztal. 1 db ruhaszekrény. 1 db háromfiókos sublót. 1 db mosdó felszereléssel. 1 db divány és 1 db vánkos. 4 db szék (1 fotel, 2 bevont, 1 karos nádszék). 1 db faágy felszereléssel (sodronybetét, 2 db matrac, 2 db vánkos, 1 db paplan, 2 db lepedő, 1 db ágyterítő). 1 db éjjeliszekrény. 1 db szőnyeg az ágy előtt. 2 db sárgaréz gyertyatartó. 2 db villanylámpa (1 függő, 1 álló). 2 db függöny (kicsi, horgolt). 5 db kép. 1 db villanycsengő.

11. sz. szoba (plébánia, kettős szoba)

Első szoba
1 db zöld bársonydivány. 1 db íróasztal. 1 db karosszék. 1 db támlás szék. 1 db stokedli. 1 db könyvszekrény. 1 db mosdószekrény felszereléssel (mosdótál, szappantartó). 1 db ruhafogas. 1 db álló pulpitus. 1 db írógépasztalka. 1 db zárható faláda (céhláda). 1 db alacsony kis szekrényke anyakönyvek részére. 1 db rozoga papírkosár. 1 db asztali villanylámpa. 2 db falikép. 2 db kályhafelszerelés (pléhdoboz és kotróvas).

Belső szoba
2 db alacsony szekrény. 1 db imazsámoly. 2 db kályhafelszerelés (pléhdoboz és kotróvas). 1 db fatartó pléhláda. 2 db kályhavédő deszka. 1 db fényezett kis szekrény. 1 db könyvszekrény üvegajtóval. 1 db kis kerek asztal. 2 db párnázott körszék. 1 db sublót. 1 db nagy, aranykeretű tükör. 1 db villany asztali lámpa porcelánból. 1 db nagy, kerek asztal. 2 db fotel. 4 db párnázott szék. 1 db divány. 1 db hintaszék. 1 db ingaóra. 2 db falikép (Krisztus a feszületen, Balaton).

12. sz. szoba (vendégszoba)

1 db szalonasztal. 1 db divány. 4 db bevont szék. 1 db mosdó felszereléssel. 1 db faágy felszereléssel (sodronybetét, 3-3 matrac, 2-2 vánkos, paplan, ágyterítő). 1 db éjjeliszekrény. 2 db villanylámpa (1 függő, 1 álló). 1 db villanycsengő. 1 db trümó.

13. sz. szoba (kormányzói lakás)

2 db asztal (íróasztal és szalonasztal). 6 db szék (4 bevont, 1 borszék, 1 faszék). 1 db sezlon. 1 db faágy tartozékokkal (sodronybetét, 3 matrac, paplan, takaró, ágyterítő, 2 párna, 2 párnahuzat). 1 db ruhaszekrény. 1 db fa ruhatartó. 1 db mosdó felszereléssel. 1 db cserépkályha. 2 db villanylámpa (1 középen, 1 az íróasztalnál). 1 db villanycsengő.

14. sz. szoba (vendégszoba)

1 db divány. 4 db faszék. 1 db négyfiókos sublót. 2 db szekrény (1 fali, 1 fából). 1 db faágy szokásos felszereléssel. 2 db asztal. 1 db mosdó felszereléssel. 1 db tükör. 5 db kép. 2 db villanylámpa (1 függő, 1 álló). 1 db éjjeliszekrény. 1 db villanycsengő.

15. sz. szoba (hármas szoba)

1 db íróasztal. 3 db más asztal. 2 db divány. 2 db fotel. 7 db szék (1 karosszék, 2 bevont, 4 közönséges). 1 db éjjeliszekrény. 3 db faliszekrény. 1 db ruhaszekrény. 1 db Wertheim-szekrény. 2 db könyvtartó (1 üvegajtós, 1 állvány). 1 db négyfiókos sublót. 1 db imazsámoly. 2 db kályha (1 cserép, 1 vas). 1 db pulpitus. 1 db mosdó (felszereléssel). 1 db tükör. 1 db futószőnyeg. 5 db kép. 1 db papírkosár. 3 db villanycsengő. 4 db villanylámpa (3 függő, 1 álló).

Portás (inasszoba)

3 db vaságy (1-1 szalmazsák, 2-2 vánkos, 1-1 takaró, 3 terítő). 1 db mosdó felszereléssel. 1 db függő villanylámpa. 1 db asztal. 4 db faszék. 2 db sublót. 1 db szekrény. 4 db kép.

Fürdőszoba (2 fülke)

2 db kád. 2 db kályha. 2 db faszék. 2 db kókuszszőnyeg. 2 db üvegpolc. 2 db ruhafogas. Szappantartó.

Árnyékszék (alsó)

3 db fülke (2 ülőkés kagyló, papírtartóval, 1 piszoárkagyló). 1 db vízcsap medencével. 1 db vaskályha. 1 db villamosmotor. 1 db függőlámpa.

Árnyékszék (felső)

3 db fülke (2 ülőkés kagyló, papírtartóval, 1 piszoárkagyló). 1 db vízcsap medencével. 1 db vaskályha. 1 db függőlámpa.

A lakások felszerelésének összegzése

Faágy 15 db (matrac 3 db-ból 10, 1 db-ból 2, rugós matrac 2). Sodronybetét 13 db. Paplan, takaró terítő 15 db. Párna 40 db. Személyzetnél: 7 db ágy (4 fából, 3 vasból) a szokásos felszereléssel. Asztal 38 db (17 íróasztal, a többi szalonasztal). Divány (részben szezlon) 24 db. Szék 98 db (6 bársonnyal bevont szék az apátnál, fotelek, párnázott székek 35, a többi faszék). Sublót 10 db. Pulpitus 3 db. Szekrény 30 db (20 ruhaszekrény, a többi kisebb szekrény könyvek számára). Falióra 8 db. Villanycsengő 35 db. Villanylámpa 41 db (18 függő, 8 csillár, 15 asztali vagy éjjeliszekrénynél). Wertheim-szekrény 3 db. Tükör 10 db. Térdeplő 8 db. Mosdó felszereléssel 15 db. Kép 36 db. Szőnyeg 3 db.

Ebédlő (refektórium)

1 db ebédlői asztal. 2 db álló ruhafogas. 2 db dívány. 2 db játékasztal. 1 db pohárszék. 2 db faliszekrény. 1 db üvegajtós könyvszekrény, benne: 20 db Révai-lexikon, 13 db Wetzer und Welter's Kirchenlexikon, 6 db Czuczor–Fogarasi: Magyar nyelv szótára, 2 db Ballagi Mór-féle magyar–német szótár, 1 db helynévtár, 2 db Stielers Handatlas 1875–1908. 24 db szék (2 karos, a többi egyszerű). 1 db fali feszület. 1 db cserépkályha. 1 db ingaóra. 2 db köpőcsésze. 1 db szivartartó. 2 db sárgaréz gyertyatartó. 2 db evőeszközkosár. 3 db csillár. 1 db Serédy-arckép. 1 db sakktábla. 16 db pezsgőspohár. 49 db pecsenyeboros pohár. 12 db söröspohár. 2 db tortatartó. 58 db porcelán mélytányér. 59 db porcelán sikértányér (lapostányér). 46 db porcelán kistányér. 2 db diótörő. 5 db abroszszorító. 8 db vizesüveg. 7 db sótartó. 13 db hamutartó. 3 db ecet-olajtartó. 1 db szőlőmosó üveg. 26 db ivópohár. 20 db pálinkás kupica. 41 db evőeszköztartó. 30 db ezüst nagykés. 23 db ezüst kiskés. 34 db ezüstvilla. 38 db ezüst evőkanál. 38 db ezüst kiskanál. 1 db ezüst merőkanál. 4 db ezüst főzelékeskanál. 4 db ezüst pecsenyevilla, 4 db csontnyelű. 2 db kanál mártáshoz. 2 db tortavágó kés. 2 db fagylaltkés. 6 db gyújtótartó. 33 db csésze aljjal. 14 db 0,5 literes üveg. 8 db 3 dl-es üveg. 11 db 2 dl-es üveg. 2 db kompótostál. 1 db cukortartó. 1 db cukorfogó. 13 db vaj-fagylalt üvegtányér. 6 db porcelán teásedény. 1 db feketéskancsó. 2 db cukorhintő üvegből. 8 db üveg kézmosótál.

Konyha

5 db asztal. 1 db szekrény. 1 db kis törzsök. 3 db szék. 1 db mosogató sajtár. 1 db sajtárpad. 1 db fatartó láda. 1 db edényes szekrény. 1 db falióra. 1 db rézmozsár törővel. 1 db mérleg rézserpenyővel. 1 db vizessajtár bádogból. 1 db vizeskanna bádogból. 6 db kávéscsésze aljjal. 8 db piros fazék. 2 db nagy lábos. 6 db kisebb-nagyobb lábos. 1 db evőeszközmosó. 1 db lekvárfőző lábos. 2 db kávémasina. 4 db reggelizőbögre. 2 db teavízforraló. 1 db zsírszűrő. 8 db sütőtepsi. 1 db palacsintasütő. 1 db galuskaszaggató. 2 db tükörtojássütő. 1 db zsemlekosár. 4 db gömbölyű kalácssütő. 30 db fazékfedő. 3 db szita. 2 db függő villanylámpa. 3 db nyeletlen pecsenyevilla. 1 db habverő. 1 db bárd. 5 db kés. 1 db acélfenő. 2 db spékelőtű. 1 db görbe kés. 18 db feketekávés csésze. 2 db sótartó. 8 db tálca. 1 db fagylaltgép. 3 db fagylaltforma. 7 db halastál. 4 db tortalap.

Konyhalányok szobája

2 db ágy. 2 db szalmazsák. 4 db vánkos. 2 db dunyha. 2 db szekrény. 1 db szék. 1 db kisasztal. 2 db mosdó. 3 db kép. 1 db kályha. 1 db függőlámpa. 1 db tükör.

Gazdaasszony szobája

1 db ágy (sodronybetét matrac). 1 db dívány. 4 db szék. 2 db vánkos. 1 db paplan. 1 db háromfiókos subló. 2 db ruhaszekrény. 1 db éjjeliszekrény. 1 db asztal. 2 db lámpa (1 függő, 1 álló). 3 db kép. 1 db kályha. 4 db gyertyatartó.

Fehérneműk

2 db asztalterítő. 36 db asztalkendő. 38 db kicsi asztalkendő. 66 db vánkoshéj. 23 db ágylepedő. 19 db dunyhahéj. 26 db paplanlepedő. 35 db konyharuha. 12 db portörlő. 12 db padlóruha. 2 db hatszemélyes abrosz. 16 db rojtos törölköző. 2 db személyzeti törölköző. 4 db színes cseléd dunyha. 8 db vánkoshéj. 4 db szalmazsák.

Éléskamra

2 db állvány üvegeknek. 1 db jégszekrény. 1 db állószekrény. 2 db lisztesláda. 1 db bontószék. 2 db láda (sónak és cukornak). 1 db rézüst. 1 db nagy vasfazék. 2 db lépcső. 6 db zsirosvindely (kisebb-nagyobb). 1 db függőlámpa. 1 db sütőteknő. 1 db káposztagyalu. 1 db kolbásztöltő. 3 db kanna. 1 db húsdaráló. 1 db mandulaörlő. 1 db fatálca. 5 db silányabb tálca. 1 db kávépörkölő. 1 db fa hústartó. 150 db befőttes üveg. 2 db tejeskanna. 1 db dagasztószék. 1 db szatyor. 2 db gyúródeszka. 3 db sodrófa.

Mosókonyha

1 db nagy vörösréz üst. 1 db Maytag mosógép.

Nagy udvaron

1 db faház. 1 db fejsze. 1 db négyrekeszes sertésól. 1 db kút. 1 db vízszivattyú.

Kis udvaron

1 db tyúkól.

Pince

3 db 200 literes hordó. 1 db 614 literes hordó. 2 db demizson. 100 db 1 literes üveg, 200 db 0,7 literes üveg. 1 db ászokfa. 2 db faállvány (polc).

Kápolna

1 db oltár. 2 db kép (oltár mellett). 2 db kereszt. 4 db gyertyatartó. 3 db kánontábla. 3 db térdeplő. 1 db miseruha-szekrény. 1 db misekönyv. 5 db miseruha (öt színben). 1 db alba. 1 db humerálé. 1 db korporálé. 1 db kehelykendő. 1 db kéztörlő. 1 db oltárterítő. 1 db oltártakaró. 1 db szőnyeg az oltár előtt. 1 db kályha. 1 db faliszekrény. 2 db ámpolna. 4 db tálca. 4 db karos lámpa. 1 db függőcsillár. 2 db pad.

Könyvtár, külső szoba

3 db könyvszekrény rostéllyal. 3 db kép. 1 db térdeplő. 1 db karosszék. 1 db függőlámpa. 1 db kereszt.

Könyvtár, belső szoba

1 db asztal. Könyvszekrény körben. 1 db függőlámpa.

Fürdőszoba[82]

2 db fürdőkád. 2 db kókuszszőnyeg. 2 db polc. 1 db fürdőkályha. 2 db szappantartó. 2 db szék.

7.

Az épület földszinti és emeleti alaprajza a helyiségek kiosztásával (180–181. oldal)

A táblázat az 1787., az 1934. és az 1938. épületleltárak és az 1909. évi lámpakiosztási rajz adatainak összevetésével készült.

82. Bizonyára ismételt tétel, lásd feljebb.

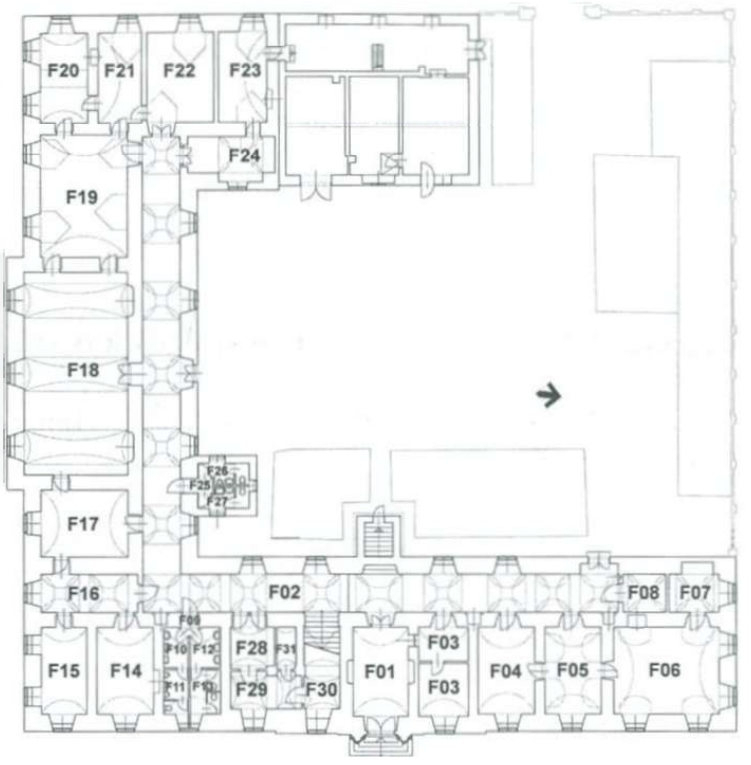

9. kép. Földszinti alaprajz, helyiségszámozással. Készült a Litkei Építésziroda Kft. felmérési és átalakítási rajza alapján

mn	kályha	1787	1909	1934	1938
F01		előcsarnok	előcsarnok	előcsarnok	előcsarnok
F02		folyosó	folyosó	folyosó	folyosó
F03	1	szerzetes	inas	?	portás
F04	1	szerzetes	szoba/külső	11. szoba	13. szoba kormányzói
F05	1	szerzetes	szoba/belső	12. szoba	12. szoba vendég
F06	?	kápolna	kormányzói nagyszoba	plébánia	plébánia
F07		még a folyosó része	kormányzói előszoba		
F08		még a folyosó része			
F09-13	1	szerzetes	vendég	10. szoba	14. szoba vendég
F14	1	szerzetes	szoba/külső	13. szoba	15. szoba
F15			szoba/belső		
F16		még a folyosó része	előszoba		
F17		árnyékszék?	WC	kimos és kiarat a kertbe	fürdő
F18	2	refektórium	ebédlő	ebédlő	ebédlő
F19		konyha	konyha	konyha	konyha
F20		konyhaasszony	szolgálók	konyhalányok	konyhalányok
F21		éléskamra	gazdaasszony	gazdaasszony	gazdaasszony
F22	1	szerzetes	éléskamra	éléskamra	éléskamra
F23	1	szerzetes			
F24		még a folyosó része	fürdő	mosókonyha	mosókonyha
F25-27		még nem épült meg	még nem épült meg	WC (1911-től)	WC
F28-31		lépcső alatti tároló	lépcső alatti tároló	lépcső alatti tároló	lépcső alatti tároló

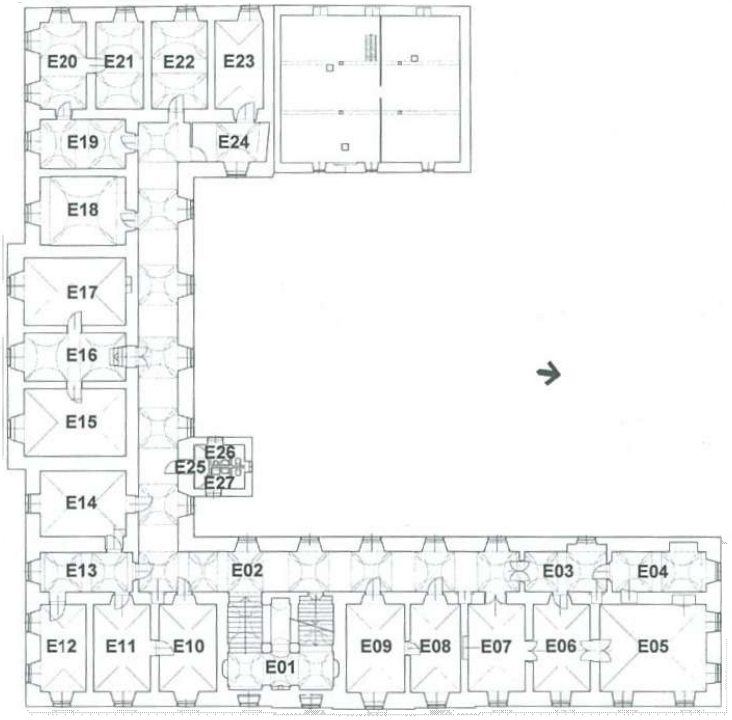

10. kép. Emeleti alaprajz, helyiségszámozással. Készült a Litkei Építésziroda Kft. felmérési és átalakítási rajza alapján

ma	kályha	1787	1909	1934	1938
E01		lépcsőház	lépcsőház	lépcsőház	lepcsőház
E02		folyosó	folyosó	folyosó	folyosó
E03		még a folyosó része	apáti előszoba	apáti lakosztály	apáti lakosztály
E04		apát kamrája	apát huszárja		
E05	1	apát szobái	apát szalonja		
E06	1		apát középső szobája		
E07			apát hálója		
E08	1	vendégszoba 1	díszes vendégszoba 1	2. sz. szoba/3	2. sz. szoba
E09	1	vendégszoba 2	díszes vendégszoba 2	2. sz. szoba/2	3. sz. szoba
E10	1	vendégszoba 3	szoba	3. sz. szoba	4. sz. szoba
E11	1	vendégszoba 4	prelatúra/külső	4. sz. szoba	5. sz. szoba
E12		vendégszoba 5	prelatúra/belső		
E13		még a folyosó része	prelatúra/előszoba		
E14		árnyékszék	WC	5. sz. szoba	6. sz. szoba
E15	1	könyvtár	könyvtár	könyvtár	könyvtár
E16		vendégszoba 6	könyvtár előszobája	könyvtár előszobája	könyvtár előszobája
E17	1	vendégszoba 7	kápolna	kápolna	kápolna
E18	1	vendégszoba 8	szoba	6. sz. szoba	7. sz. szoba
E19		vendégszoba 9	perjel/külső	7. sz. szoba	8. sz. szoba
E20		vendégszoba 10	perjel/belső		
E21		vendégszoba 11	alperjel/belső	8. sz. szoba	9. sz. szoba (perjel)
E22	1	vendégszoba 12	alperjel/külső		
E23	1	vendégszoba 13	még a folyosó része	9. sz. szoba	10. sz. szoba/vendég
E24		még a folyosó része	még a folyosó része	még a folyosó része	még a folyosó része
E25-27		még nem épült meg	még nem épült meg	WC (1911-től)	WC

Források

MNL OL = Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára
C 103 = Helytartótanácsi Levéltár, Számvevőség, Alapítványi Ügyosztály. A feloszlatott magyarországi kolostorok leltárai (Inventarien der in Hungarn aufgelassenen Klöster). Bencés kolostorok (Benediktiner-Klöster). Dömölk (Pór-Dömölk, Klein-Dömölk, Klein-Maria-Zell)
S 78 = Kataszteri térképek. Vas vármegye, Kiscell, 2. sz. térképlap. Klein Zell. W. C. XIX. 36. Section. de. [Digitálisan: Georeferált Vármegyei Kataszteri Térképek. Vas (1856–1860) 1:2880 georeferált. 2 DVD. Budapest, Arcanum Adatbázis Kft., 2009.]

MNL VaML = Magyar Nemzeti Levéltár Vas Megyei Levéltára
CIFH = Celldömölki Járás Főszolgabirói Hivatal iktatott iratai
XII. 2 = Egyházi szervek. Dömölki Apátság iratai

FGyÖSzKT = Forster Gyula Örökséggazdálkodási és Szolgáltató Központ Tervtára

PFL = Pannonhalmi Főapátsági Levéltár
Főapátsági Levéltár
AR = Acta Recentiora
FH = Főapáti Hivatal iktatott iratai

GL = Gazdasági Levéltár
FIK = Főjószágkormányzói iratok
SzV = Számvevőség iktatott iratai
Gazdasági leltárak
DAL = A Dömölki Apátság Levéltára
Napló 1873–1933 = A dömölki apátság naplója és iktatója 1873–1933.
Napló 1933–1943 = A dömölki apátság naplója 1933. V. 17.–1943. XI. 26.
Napló 1946–1950 = A dömölki apátság naplója 1946. I. 1.–1950. VI. 4.

SzELPL = Szombathelyi Egyházmegyei Levéltár Püspöki Levéltára
AC = Acta cancellariae

Irodalom

BOROS Zoltán (2012), A dömölki apátság 1802–1950, in *Örökség és küldetés*, 1, 369–384.

BOROS Zoltán (2013), A dömölki apátság archontológiája 1802 és 1950 között, in *Collectanea Sancti Martini, I. A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményeinek Értesítője*, 1, Pannonhalma, 295–311.

BOROVSZKY Samu–SZIKLAY János szerk. (1898), *Magyarország vármegyéi és városai. Vasvármegye*, Budapest.

C. HARRACH Erzsébet–KISS Gyula (1983), *Vasi műemlékek*, Szombathely, 1983.

HORVÁTH Sándor (2012), Elhúzódó barokk a bencéseknél. A dömölki bencés könyvtár a 18. század végén, in *Örökség és küldetés*, II, 904–940.

KELENYI György (2004), A celldömölki bencés kolostor és templom építéstörténete, in *Mariazell és Magyarország. Egy zarándokhely emlékezete*, szerk. FARBAKY Péter–SERFŐZŐ Szabolcs, Budapest, 2004, 251–263.

MM (1996) = *Magyar Műemlékvédelem 1980–1990*. Országos Műemléki Felügyelőség Kiadványai X. Budapest, 1996. Adattár – Beszámoló az 1980–1990 közötti munkákról.

NÁDASDY Lajos (1992) Az ősi dömölki kegyszobor nyomában, *Vasi Szemle*, 46/3, 425–430.

NAGY József (1996), *A celldömölki búcsújáróhely kialakulása*, Celldömölk, 1996.

Örökség és küldetés = *Örökség és küldetés. Bencések Magyarországon*, szerk. ILLÉS Pál Attila–JUHÁSZ-LACZIK Albin, Budapest–Pilisszaba, I–II, 2012 (Művelődéstörténeti Műhely – Rendtörténeti konferenciák, 7).

PRT XII. A = PACHER Donát, *A Dömölki Apátság története*, Budapest, 1912.

SERFŐZŐ Szabolcs (2005), „Vera effigies" – A mariazelli kegyszobor másolatai Magyarországon, *Ars Hungarica*, 33/2, 257–280.

SILL Aba Ferenc (2008), A dömölki apátság Szűz Mária-szobra, *Vasi Szemle*, 62/6, 680–685.

SOÓS Sándor–SOÓSNÉ Veres Rózsa (2012), *Kismáriacell. Celldömölk búcsújáró helye*, Celldömölk, 2012.

TESKÉS Gábor–KNAPP Éva (1995), A barokk és a felvilágosodás között: Koptik Odó (1692–1755), *Történelmi Szemle*, 37, 69–81.